

**Päähenkilönä
Toni Piispanen**

**Tapahtumat
valaisevat
Stadin**

**Huller om
buller på
Drumsö**

PHOTO — VEIKKO SOMERPURO

PHOTO — NOW

06

YRITYSHELSENKI auttaa yrittäjyyden alkutaipaleella niin kasvokkain kuin netissä.

07

KOHTAAMISPAIKASSA on käytössä maksutta työtilaa ja tietokoneita kuvankäsittely- ja editointiohjelmineen. Ensi vuonna siellä voi valmistaa 3D-esineitä.

08

MUOTOILUVUOSI muutti Helsinkiä ja työ jatkuu. Pekka Timonen kertoo, mitä kaikkea on saatu aikaan.

12

HELSINKI työstää Berliinin kanssa Tegelin vanhaa lentokenttäaluetta moderniksi työpaikka-alueeksi.

14

PÄÄHENKILÖ kiittää maailmanmestaruusareenoilla, vaikka tiensä alkoi sairaalan kallovedosta – kuka hän on?

16

RAKAS PÄÄKAUPUNKINI. Janne Renvallin Helsingissä kohdataan kiinnostavia tilanteita ja ihmisiä.

17

TAPAHTUMAT valaisevat loppuvuoden. Alkuvuonna loistavat rakennuksetkin, kuten Jukka Huitilan teoksen valaisema stadionin torni.

21

YMPÄRISTÖPALVELUT antaa vinkkejä niin joululahjapapereiden kuin uudenvuodentoinojen kierrätykseen ja tietoa jätehuollosta.

25

INFO PÅ SVENSKA. SenioRöst ger seniorer möjlighet att lägga fram åsikter och förslag kring verksamheter för folk som fyllt 65.

➔ English supplement

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. The English Supplement is published on the City website at www.hel.fi/helsinki-info ➔ In English.

KUVA: PERTTI NISONEN

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

Lukijakilpailu

Sivulla 20 jäljitetään 1920-luvun talvimaiseman sijaintia.

Hyvä lukija, nyt kaivataan näkemyksiäsi Helsinki-infosta!

LUKIJOIDEN MIELIPITEET kaupungin asukaslehdessä Helsinki-infosta ovat toimitukselle tärkeitä ja nopeaa palautetta voikin antaa lehden jokaisesta numerosta vuoden mittaan. Nyt kyselemme kaupungilaisten näkemyksiä ja toiveita lehden kehittämiseen laajemmalla lukijakyselyllä, johon voi vastata joko verkossa tai paperilla.

Verkossa kyselyyn pääsee vastaamaan Helsinki-infon etusivulta osoitteesta www.hel.fi/helsinki-info. Paperisen kyselylomakkeen saa kaupungintalon ala-aulan Virka-infosta osoitteesta Pohjoisesplanadi 11–13. Lomakkeen voi palauttaa samaan paikkaan tai postittaa osoitteella Helsinki-info, Lukijakysely, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan kirjapalkintoja.

Terveisiäsi odottaa
HELSINKI-INFON TOIMITUS

HELSINKI-INFO

Numero 6 • 2012

Jakelu 3.–10.12.

36. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki
p. 310 1641 (vaihde)
www.hel.fi/helsinki-info

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Tiina Kotka

TOIMITTAJA

Heli Ronkainen

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

ULKOASU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVITUS

Kokoro & Moi

VALOKUVAT

Tiedekulma, Ari Aalto;

Kaisa-talo, Veikko Somerpuro;

Kulttuurisaunan pienoismalli,

NOW for Architecture and

Urbanism Oy

KIRJAPAINO

Sanomapaino, Vantaa

PAINOSMÄÄRÄ

360 684 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIAT

Itella,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan viikolla 7/2013.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko postitse

(Helsinki-info, PL 1,

00099 Helsingin kaupunki)

tai sähköisesti osoitteeseen

helsinki-info.palaute@hel.fi.

Neuvoja kiinaksikin

Palveluneuvoja **Hua Lei**, 33, ohjaa asukkaita Virka-infossa.

① Mitä työhösi kuuluu?

Olen palveluneuvojana Virka-infossa kaupungintalolla. Kerron asiakkaille Helsingistä ja sen palveluista. Puolet työajastani toimin projektikoordinaattorina NEO-hankkeessa, jonka avulla pääkaupunkiseudun kunnat kehittävät maahanmuuttajien neuvontaa.

② Mitä Virka-info tekee?

Virka-info palvelee kaikkia helsinkiläisiä ja tarjoaa erityisneuvontaa maahanmuuttoasioissa. Teemme yhteistyötä maistraatin, poliisin ja maahanmuuttoviraston kanssa. Palvelemme yli 10 kielellä. Itse autan paljon kiinankielisiä asiakkaita. Heistä suurin osa tulee Suomeen työn ja opiskelun vuoksi. Virka-infoon kuuluu myös netissä toimiva Infopankki, josta saa tietoa 15 kielellä.

③ Missä työskentelit aiemmin?

Työskentelin Helsingin kaupungin Oiva Akatemiassa monikulttuurisuusvalmennuksen hankesihteerinä. Sitä ennen olin Jyväskylän yliopistossa tutkimusavustajana Aasian tutkimukseen liittyvässä projektissa. Valmisuin samasta yliopistosta yhteiskuntatieteiden maisteriksi pääaineenani valtio-oppi.

④ Millaisia terveisiä lähettäisit asukkaille?

Jokaiselle voi tulla tilanne, ettei ole varma, kenen viranomaisen kanssa pitää hoitaa jokin asia. Meiltä Virka-infosta voi kysyä silloin neuvoa. Hyllyillämme on esitteitä ja lukunurkkauksessamme sanoma- ja aikakauslehtiä. Asiakkaiden käytössä on kuusi tietokonetta ja wlan-yhteys. Linaan kaupunginjohtajamme Jussi Pajusen sanoja: tervetuloa kaupungintalon aulaan, tämä on teidän olohuoneenne.

TIINA KOTKA

Virka-info

Helsingin kaupungin asukas- ja maahanmuuttoneuvonta on keskitetty Virka-infoon kaupungintalolle. 10 työntekijän joukosta löytyy suomen, ruotsin, englannin, saksan, ranskan ja venäjän taitajien lisäksi arabiaa, bulgariaa, kiinaa, somalia, turkkia ja kurdia puhuvia. Kaupungintalon ala-aulassa vieraili viime vuonna yli 125 000 kävijää, ja maahanmuuttoon liittyvissä asioissa neuvottiin 3 200 asiakasta.

Lisätiedot: Virka-info, Pohjoisesplanadi 11–13, avoinna ma–pe klo 9–19, la–su klo 10–16, p. 09 310 1111 (ma–pe klo 9–15), www.virka.fi ja virka.info@hel.fi. Internetissä toimiva Infopankki löytyy osoitteesta www.infopankki.fi.

"Ai mikä on lempi-paikkani Helsingissä? Kaupungintalo tietenkin", hymyilee Hua Lei.

MÄÄRÄAJAT

Ilmoittautumaan kouluun

ENSI SYKSYNÄ koulunsa aloittavien lasten (syntyneet vuonna 2006) koteihin lähetetään 2.–11.1.2013 tietopaketti, jossa on oppivelvollisuusilmoitus lähikoulutietoineen, sähköisessä ilmoittautumisessa tarvittava käyttäjätunnus salasanoineen ja muuta tietoa. Ilmoittautua voi koululla 30.1. kello 8–10 tai 17–19 tai sähköisesti 2.–30.1. osoitteessa wilma.edu.hel.fi.

RHINOCEROS OY

Lisätietoja saa opetusviraston nettisivulta www.edu.hel.fi/tervetuloakouluun tai neuvonta- ja palvelupisteestä (Hämeentie 11 A, 3. krs, avoinna arkinen kello 8.15–16, p. 09 310 86400, neuvonta.opetusvirasto@hel.fi).

LIIKUNTA

Luistelemaan!

LUISTELUN riemusta voi nauttia tänä talvena seitsemällä tekojäärädällä Helsingissä. Ne ovat Kalliossa, Käpylässä, Lassilassa, Pukinmäessä ja uusin Kontulan liikuntapuistossa. Rautatientorille väkeä kerää Jääpuisto. Liikuntaviraston ylläpitämien tekojääratojen tarkemat tiedot saa osoitteesta www.hel.fi/luistelu.

KUVA: ISTOCKPHOTO

UUDISTUS

Sosiaali- ja terveyspalveluissa varaudutaan tulevaan

HELSINKI VARAUTUU tulevaisuuteen järjestämällä kaupunkilaisille tärkeitä sosiaali- ja terveyspalveluja uudelleen. Lähitulevaisuudessa on odotettavissa, että palvelujen tarve kasvaa. Helsinkiläiset ikääntyvät ja jotta hoitavia ja auttavia käsiä riittää kaikille tarvitseville, palveluja on mietittävä uudesta näkökulmasta.

Tämän vuoksi Helsingissä kootaan vuoden vaihteessa sosiaali- ja terveyspalvelut samaan organisaatioon. Hallintoa kevennetään ja voimavaroja suunnataan kaupunkilaisten palveluihin.

"On itsestään selvää, että tavoittelemme uudistuksella parempia palveluja helsinkiläisille. Me ammattilaiset puhumme hoitoketjujen sujuvoittamisesta ja kokonaisvaltaisesta hoidosta. Helsinkiläisille tämä tarkoittaa, että palvelun ja hoidon saa kohtuullisessa ajassa ilman katkoksia", kiteyttää vuoden alussa toimintansa aloittavan uuden sosiaali- ja terveysviraston johtaja **Matti Toivola**.

Mitä tapahtuu palveluille?

Kaupunkilaisille tutut toimipisteet kuten terveysasemat, neuvolat, hammashoitolat, sairaalat, sosiaaliasemat ja vanhusten palvelukeskukset säily-

vät ennallaan.

"Palvelut kootaan nyt sellaisiin ryppäisiin, etteivät yksiköiden rajat tule esteeksi, kun palvelullaan kaupunkilaisia. Jotta pystymme auttamaan, tarvitsemme usein sekä sosiaalipuolen että terveydenhuollon ammattilaisten osaamista. Uusi organisaatio antaa siihen hyvät mahdollisuudet", summaa Toivola.

Mistä tietoa sosiaali- ja terveyspalveluista?

Lisätietoa palveluista saa kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteistä. Niiden yhteystiedot löytyvät 2.1.2013 alkaen netistä uudesta osoitteesta www.hel.fi/sote.

Neuvoja ja ohjeita voi myös kysyä sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvonnasta puhelimitse tai vaikka pistäytymällä Kallion virastotalossa sijaitsevassa neuvontapisteessä, osoitteessa Toinen linja 4 A, katutaso.

Puhelimitse neuvonnan väki on

tavattavissa arkisin kello 8–16 numerossa 09 3104 4000.

Neuvonta välittää tietoa myös Twitterin (https://twitter.com/S_info) ja Facebookin (S-info – sosiaalipalvelujen neuvonta) avulla. Neuvonnan työntekijän kanssa on mahdollista jutella myös verkossa (www.hel.fi/sote).

Terveysneuvontaa ja hoito-ohjeita saa entiseen tapaan ympäri vuorokauden numerosta 09 10023.

Sosiaali- ja terveysvirasto

- aloittaa toimintansa 1.1.2013
- helsinkiläisiä palvelee 15 000 alan ammattilaista
- toimipisteet säilyvät ennallaan
- sosiaali- ja terveyspalveluja järjestetään 2,1 miljardilla eurolla vuodessa, mikä tekee noin 3 500 euroa jokaista helsinkiläistä kohden
- puhelinvaihteen numero on 09 310 5015

Kulttuuripalkinto Leinoselle

TANSSITAITEILIJÄ Susanna Leinonen (kuvasa) sai Helsingin vuoden 2012 kulttuuripalkinnon. Designpääkaupunkivuoden kunniaksi ja etun Helsingin muotoilupalkinnon puolestaan sai graafikko Erik Bruun. Molemmat palkinnot ovat 10 000 euron suuruisia. Kulttuuripalkinnon myöntäneen kulttuuri- ja kirjastolautakunnan mukaan Susanna Leinonen (s.1972) tekee merkittävää kansainvälistä uraa ja kuuluu suomalaisen nykytanssin kärkeen. Leinonen sai kiitosta myös nykytanssin tuomisesta lähelle helsinkiläisiä Stoaan residenssitaiteilijana. Bruun (s. 1926) palkittiin erikoispalkinnolla yli 60 vuotta kestäneestä kansainvälisesti merkittävästä elämäntyöstä.

KUVA: JONAS LUNDQVIST

Orkesteri kummina

HELSINGIN kaupungin-orkesteri kutsuu kaikki tänä vuonna syntyneet helsinkiläislapsset kummilapsikseen 130-vuotisjuhlensa kunniaksi. Mukana on jo 2500 lasta. Kummilapsille lahjoitetaan Nallekarhu konsertissa -levy ja heidät kutsutaan vuosittain ikävaiheen mukaisiin konsertteihin ja työpajoihin. Tänä vuonna pidetään 61 musiikkihetkeä eri puolilla kaupunkia. Konsertit ovat myöhemmin Musiikkitalossa. Seitsemän vuotta kestävä kummilapsiprojektiin osallistuu Helsingin kaupunginorkesterin lisäksi Sibelius-Akatemian opiskelijoita, varhaismusiikkikasvatusta ja musiikkilukion asiantuntijoita, teatterintekijöitä, säveltäjiä ja kapellimestareita.

KUVA: HEIKKI TUULI

Sirkus vaikuttaa hetkessä

SIRKUSYHDISTYS Magenta on valittu tämän vuoden Uusimaa-palkinnon saajaksi.

Magenta on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tavoitteena on edistää kaikenikäisten hyvinvointia sirkuksen avulla. Yhdistys tarjoaa sirkuksen keinoin elämyksiä muun muassa tukea tarvitseville lapsille ja nuorille sekä kriisiin ajautuneille perheille.

"Sosiaalisen sirkuksen ohjaaminen on mielenkiintoista, luovaa ja merkityksellistä työtä, jonka vaikutukset ovat helposti ja heti nähtävissä", kertoo Sirkus Magentan toiminnanjohtaja Silja Kyytinen.

"Esimerkiksi kun vakavaan kriisiin ajautunut perhe esittää hymyssä suin pyramidinumeroaan muille perhekuntoutuskeskuksen asiakkaille, heidän ilonsa tarttuu väistämättä toisiinkin."

Palkintoraati ja Uudenmaan maakuntahallitus perustelivat valintaansa Magentan raikkaalla ja uudenlaisella otteella erityisryhmien tukemiseen sekä kansainvälisillä menetelmillä. Valitsijat arvostivat myös yhdistyksen työtä monikulttuurisuuden edistäjänä.

MAGENTAN toimitilat ovat Kalasataman Cirko-keskuksessa, joka on sirkustalo ammattilaisille ja sirkuskeskustalle. Yhdistyksen 14 sirkusohjaajaa opettaa ryhmiä esimerkiksi kouluissa, nuorisotaloissa, sirkustiloissa ja yritysten tiloissa. Sirkusohjaukseen osallistuu viikoittain yli 300 pääkaupunkiseudulla asuvaa.

"Toimimme siellä missä sirkusta tarvitaan tai missä kysyntää on. Meiltä joko tilataan sirkustyöpajoja tai työ-

Magentan ohjaajat iloitsevat Uusimaa-palkinnosta.

KUVA: PEKKA SIPOLA

pajasarjoja tai perustamme itse uusia harrastusryhmiä ja toimintamuotoja", Kyytinen sanoo.

Osa Magentan harrastusryhmistä on maksullisia. Osa on asiakkaille ilmaisia, sosiaalisen sirkuksen ryhmiä, joissa mukana on esimerkiksi liikuntarajoitteisia, sijaishuollon lapsia ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria aikuisia.

"Esimerkiksi kriisissä olevien per-

heiden sirkustunnilla teemme harjoitteita, jotka tukevat perheen vuorovaikutusta."

"Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten ryhmässä painotamme yhdessä tekemistä, toisen avustamista ja toiseen luottamista. Ryhmissä opetellaan myös fyysisistä kontakteista toisiin muun muassa pariakrobatian avulla", Kyytinen kertoo.

HELI RONKAINEN

Faktat

Sirkusharrastusta kaikille

SIRKUSYHDISTYS MAGENTA tarjoaa sirkusharrastusta kaikenikäisille. Valittavana on esimerkiksi aikuisten sirkusakrobatiaa, pariakrobatiaa ja vauva-, tenava- tai perhesirkusta. Sirkusharrastus sopii myös erityisryhmille, kuten liikuntarajoitteisille.

Yhdistys rahoittaa itse yli 75 prosenttia soveltavan sirkuksen toiminnastaan muun muassa yritysten tilaamalla sirkustyöpajoilla ja harrastusmaksuilla. Noin 25 prosenttia toiminnasta katetaan hanke- ja apurahoilla.

Palkinto hyvinvoinnista

UUDENMAAN liiton palkinto myönnetään vuosittain henkilölle tai ryhmälle, joka on teoillaan vahvistanut uusmaalaisien hyvinvointia.

Kansalaiset ja järjestöt saivat tehdä syksyn aikana ehdotuksia palkittavasta. Lopullisen valinnan teki Uudenmaan maakuntahallitus eri alojen asiantuntijoiden seulomien kärkiehdotusten joukosta.

Aiemmin Uusimaa-palkinnon ovat saaneet muun muassa vammaisjärjestö Rullaten ry, maahanmuuttajakoordinaattori Börje Mattsson, Kivi-juhlat, tasa-arvoisuutta korostava IceHearts-nuorisovalmennusryhmä, teatterinjohtaja Ritva Siikala ja Raivoisat Ruusut -teatteriryhmä sekä Aseman Lapset -järjestö.

Lisätietoja:

www.sirkusmagenta.fi
www.uudenmaanliitto.fi/
 uusimaa-viikko

© Sirkusyhdistys Magenta ry,
 CIRKO-keskus, Kaasutehtaankatu 1,
 p. 044 0745525,
info@sirkusmagenta.fi.

MAKSUT

Pysäköintiin muutoksia

MIKÄÄN asukaspysäköintitunnus ei ole enää voimassa, jos autonomistaja poistaa ajoneuvonsa liikennekäytöstä.

Kantakaupungissa asuvat voivat nyt hankkia asukaspysäköintitunnuksen yhteisomistajajoukosta ja pysäköidä sen omille asuinalueilleen. Kimppatunnus maksaa 8,75 euroa alueelta kuukaudessa.

Kantakaupungin pysäköintipaikkojen maksullisuutta pidennetään kahdella tunnilla jatkamaan arki-iltoina kello 21 saakka, lauantaisin maksullinen aika on yhä kello 9–18. Muutokset tulevat voimaan kaduittain vuoden loppuun mennessä.

Lisätiedot: www.hkr.hel.fi/pysakointi tai rakennusviraston asiakaspalvelu, Pohjoinen Makasiinikatu 9, avoinna ma klo 8.15–17 (puhelimitse klo 16), ti–to klo 8.15–16, pe klo 9–15, p. 09 310 39000, rakennusvirasto@hel.fi.

KUVA: RAKENNUSVIRASTO

KARTAT

Stadi kohosi

HELSINKI siirtyi uuteen korkeusjärjestelmään ja tasokoordinaatistoon 1.12. Tämä muutti karttojen, paikkatietojen ja maastomittauksen pohjana käytettäviä koordinaatteja ja korkeuslukemia. Helsinki sijaitsee uudessa järjestelmässä 30,5 senttiä korkeammalla kuin aiemmin. Tavallinen kartan käyttäjä ei muutosta huomaa, mutta rakentajien tulee olla tarkkana erityisesti vesi- ja viemärintiasioissa. Talonrakentajille on ohje osoitteessa www.pksrava.fi. Lisätietoja saa myös kaupungin rakennusvalvonnan lupakäsittelijöiltä. Yleisrooppalaiseen ETRS-GK25-tasokoordinaatistoon ja N2000-korkeusjärjestelmään siirtyivät myös Espoo, Vantaa ja Kauniainen.

VERKOSSA

Stadi on somessa

MITEN Helsingin kaupunki osallistuu sosiaaliseen mediaan? Tietoa on koottu osoitteeseen www.hel.fi/some. Esillä ovat esimerkiksi työväenopiston virtuaaliopisto Second Lifessa, Infopankin YouTube-tili, sosiaaliviraston nuorille suunnattu neuvonta-chat sekä kirjastojen ja nuorisotalojen sivut Facebookissa. Sivuilla on lisäksi linkit tärkeimpiin kaupungin omiin vuorovaikutteisiin verkkopalveluihin, kuten Palvelukarttaan, nuorten Ruuti-vaikutamisjärjestelmään, Kerro Kartalla-palveluun ja Helsinki-kanavaan.

Keskustelemaan yleiskaavasta

HELSINGIN yleiskaavoitusta eli pitkän aikavälin maankäytön suunnitelmaa voi seurata verkossa osoitteessa www.yleiskaava.fi. Sivustolla voi osallistua keskusteluun yleiskaavan teemoista. Sieltä löytyy jatkossa tietoa myös yleiskaavaan liittyvistä kaikille avoimista tapahtumista. Esimerkiksi talvella ja keväällä järjestetään avoimien seminaarien sarja kaupunkisuunnitteluviraston infopiste Laiturilla. Uusi yleiskaava valmistellaan siten, että Helsingin ensi vuonna kautensa aloittava kaupunginvaltuusto voi tehdä siitä päätöksen vuonna 2016.

Varoituksia liukkaudesta

JALANKULKIJAT voivat tilata rakennusvirastolta maksutta liukkaudesta varoittavia tekstiviestejä osoitteesta www.liukastumisvaroitus.fi. Varoitusviesti lähetetään, kun talvihoidon päivystäjä huomaa kelin muuttuneen vaarallisen liukkaaksi. Viesti voi tilata saapuviksi aamuisin kello 6, 7 tai 8. Viime talvena varoitus annettiin 25 kertaa

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

Timo Onnela kehottaa yrittäjiksi aikovia käymään sivustolla yrityshelsinki.fi.

PALVELU

Kaupunki opastaa yrittämään

YRITYSHELSINKI-KESKUS Kaisaniemessä tarjoaa palveluja yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville paikan päällä ja verkossa. Taustavoimina ovat kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen elinkeinopalvelu sekä Helsingin uusyrittäjäkeskus ry.

Tietoa saa nyt entistä helpommin internetistä, jossa uudistettu verkkosivusto neuvoa yrityksen perustamisesta ja varoittaa alkutaipaleen karoista.

”Tavoitteenamme oli tehdä sivustosta mahdollisimman helppokäyttöinen nimenomaan oman yritystoiminnan aloittamista harkitsevien näkökulmasta”, kertoo uusyrittäjäkeskuksen

toimitusjohtaja **Timo Onnela**.

Yrityshelsinki.fi-sivusto auttaa yritystoimintaa harkitsevaa arvioimaan sekä omia edellytyksiään toimia yrittäjänä että liikeideansa kannattavuutta. Ohjausta saa liiketoimintaa koskevien laskelmien, kuten budjetoinnin tekoon sekä yritystoiminnan aloittamisen vaatimiin käytännön toimiin. Perusoppaan lisäksi sivuilla on tarjolla erityiset oppaat ravintola-alan, kampaamo- ja kauneushoitoalan ja kioskiyrityksen perustamiseen.

Uusyrittäjäkeskuksen tavoite on auttaa toimivat yritysidea alkuun ja tukevalle pohjalle. Toimistolla on

vuosittain noin 3 000 asiakasta, joista yritystoiminnan aloittaa noin 1 300. Näistä 80 prosenttia on palvelualan yrityksiä. Toiminnan tehoa kuvastaa se, että keskuksen avulla aloittaneista yrityksistä vielä 80 prosenttia toimii viiden vuoden kuluttua perustamisestaan. Yleensä tähän yltyä alle puolet toimintansa aloittavista yrityksistä.

Yritysneuvonnan asiakaspalvelu toimii ajanvarauksella osoitteessa Kaisaniemenkatu 6 A, avoinna arkisin kello 8.30–16.30, p. 09 310 36360, yrityshelsinki@hel.fi.

VESA VARHEE

Hanasaassa palaa pelletti

HANASAAREN voimalaitoksella on aloitettu kotimaisen puupelletin koepoltto, jota jatketaan huhtikuuhun. Kokeella valmistaudutaan vuonna 2014 alkavaan biopolttoaineen seospolttoon Hanasaaren ja Salmisaaren voimalaitoksissa. Kokeella selvitetään, kuinka paljon kivihiiltä voidaan korvata pelletillä ilman suuria muutoksia jauhiin tai polttimiin. Samalla mitataan pelletin polton vaikutuksia päästöihin ja loppuotteisiin. Biopolttoaineen

lisääminen kuuluu Helsingin Energian kehitysohjelmaan kohti hiili-neutraaliutta.

KUVA: JUHANI ESKELINEN

Asuminen kallistui

ASUNNOT maksoivat Helsingissä heinä-syyskuussa 2,7 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Kasvua oli 2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Asuntojen keskihinta oli 3 808 euroa neliöltä: kerrostaloasunnoissa 3 969 ja rivitaloasunnoissa 3 246 euroa neliöltä. Keskihinnat vaihtelivat kalleusalueittain 2 774–5 932 euroon neliöltä.

Lähde: Asuntojen hinnat Helsingissä heinä-syyskuussa 2012. Helsingin kaupungin tietokeskus, Tilastoja 37/2012.

2,7 %

nousua
asuntojen
hintoihin.

Tietotyöläisen tukikohta

Suunnittelija Kirsi Salminen kannustaa sähköisistä palveluista ja digitaalisen aineiston käsittelystä kiinnostuneita tutustumaan Kohtaamispaikkaan.

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

OLETKO VAPAA tietotyöläinen ja etsit paikkaa palaveria varten? Vai seniori, joka kaipaa opastusta tietokoneen käytössä? Kenties olet nuori, joka haluaisi editoida skeittivideoita esityskuntoon? Kohtaamispaikka@lasipalatsi on juuri sinua varten.

Kirjaton kirjasto, Kohtaamispaikka@lasipalatsi, on palveleva media-verstas. Kasvava joukko epätyypillisessä työsuhteessa olevia tai itsenäisiä luovan alan ammattilaisia on jo ottanut paikan omakseen. Viikoittain kävijöitä on noin 2 500.

Suunnittelija Kirsi Salminen toivottaa kaikki sähköisistä palveluista ja digitaalisen aineiston käsittelystä kiinnostuneet kaupunkilaiset tervetulleiksi Kohtaamispaikkaan. Tarjolla on maksutonta työtilaa ja tietokoneisiin liittyvää neuvontaa. Käytettävissä on ammattilaistason kuvankäsittely- ja editointiohjelmia.

Kohtaamispaikassa kehitetään palveluita kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkilaisten kanssa. Aulan Urban Officen syntytarina kuvaa hyvin tätä ideologiaa.

"Aulassa olleet pöytäkoneet ränsistyivät vuosien varrella ja ikkunalaudat alkoivat täyttyä läppärillä työskentelevistä kaupunkilaisista. Niinpä toimme aulaan pöytiä ja sermejä ja perustimme Urban Office -alueen, jossa on mukavampi työskennellä tai pitää pieniä palaveria. Myös erilaisia tilaisuuksia voi järjestää täällä maksutta", kuvailee Kirsi Salminen.

OSA KOHTAAMISPAIKASSA kehitellyistä palveluista viedään muihin kirjastoihin. Näin on tehty esimerkiksi ikäihmisten tietotekniikkayhdistys Enter ry:n senioreille tarjoamille nettiopastuksille. Ensi vuoden alussa saadaan käyttöön uusi palvelu.

"Silloin täällä voi suunnitella omia esineitä ja valmistaa niistä 3D-tulostimella biohajoavasta muovista. Varosan tai lelun valmistaminen käy tehtävästi. Aloitteleva yrittäjä voi myös valmistaa ensimmäisen prototyypin tuotteestaan täällä", kertoo tietotekniikkavirkailija Roberto Corsini.

KOHTAAMISPAIKAN naapurissa olevassa Kokeilupisteessä kaupunkilaiset pääsevät testaamaan kehittämisasteella olevia yhteiskunnallisia innovaatioita, jotka parantavat elämänlaatua, lisäävät hyvinvointia tai säästävät ympäristöä. Kokeiltavana on muiden muassa yhteisöllinen muistelupalvelu ikääntyville sekä aikapankki, jonka avulla kaupunkilaiset pystyvät vaihtamaan käytännön palveluksia keskenään. Kaupunkilaiset voivat osallistua sovellusten kehittämiseen antamalla palautetta kehittäjille.

Palvelut lyhyesti

Kohtaamispaikassa opastetaan kuvien ja videoiden käsittelyssä. Aloitteijat voivat varata henkilökohtaisia tietokoneen käytön starttitunteja. Läppäritohdori auttaa läppäriongelmissa. Tarjolla on työ- tai kokoustilaa.

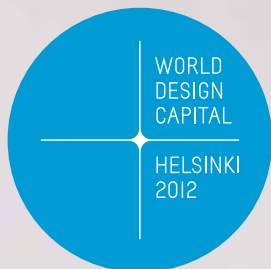
Enter ry. opastaa tiistaisin kello 11–14 senioreita käyttämään tietokoneita. TE-toimisto neuvoa sähköisessä työhaussa. Helsingin kaupungin asiakaspääteeltä löytyy tietoa Helsingin kaupungin työpaikkatarjonnasta.

Lisätiedot:

Kohtaamispaikka@lasipalatsi, Mannerheimintie 22–24, 2. krs., avoinna ma–pe klo 9–18, klo 18 jälkeen varattavissa omiin tilaisuuksiin (aukioloajat 1.1.2013 alkaen), p. 09 310 85900.

📧 www.lib.hel.fi/kohtaamispaikka

PÄIVI LEHTO-TRAPNOWSKI

Designvuosi päätt ajatus jatkuu

KUVA PERTTI NISONEN

yy,

HELSINGIN DESIGNPÄÄKAUPUNKIVUOSI on loppuillaan, mutta työ muotoilun eteen jatkuu. Designvuosi ei ainoastaan tehnyt Helsingistä muotoilun tapahtumapaikkaa, vaan se on toiminut keino muuttaa mukana olleita viittä kaupunkia – Helsinkiä, Espoota, Vantaata, Lahtea ja Kauniaista.

Maaliin pääsemisen sijasta tavoitteena oli myönteisen muutoksen käynnistäminen. Suuri joukko ihmisiä lähti liikkeelle tekemään yhdessä parempaa kaupunkia muotoilun avulla. Tähän työhön voi yhä liittyä mukaan, kukin omalla tavallaan.

On tärkeää muistaa, että Helsingin kaupunki on itse ollut designvuoden keskeinen toimija. Kaupungin oma organisaatio on ollut erittäin aktiivinen, ja käynnistänyt Helsingissä monta kokeilu- ja uudistushanketta. Tavoitteena on paremmin toimiva, asukkaitaan ymmärtävä ja avoimempi kaupunki. Tehty työ heijastuu pitkälle tulevaisuuteen.

HELSINGIN MUUTOKSESTA kertovat myös kaupunkiin syntyneet uudet paikat. Loistava esimerkki tästä oli Designmuseon ja Arkkitehtuurimuseon välissä sijainnut avoin kohtaamispaikka Paviljonki. Sen katon alla vieraili 105 aukiolopäivän aikana yli 80 000 ihmistä. Tämä designpääkaupungin olohuone muutti parkkipaikan oppimisen, tekemisen ja jakamisen tilaksi. Paiseen paviljonkiin tarvittiin myös kaupungin omaa erityisosaamista, sillä sen rakentamisesta vastasi Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara.

Paremmiin toimivaa kaupunkia edistää vuoden aikana käynnistynyt julkishallinnon palvelujen kehittäminen. Kiinnostava esimerkki on vaikkapa Poliisihallituksen hanke, jossa poliisin partioauton tiloja kehitetään muotoilun avulla vastaamaan käyttäjien tarpeita. Tavoitteena on hyvä työ- ja palveluympäristö.

Kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi Helsingin kaupungilla on lukuisia omia hankkeita. Yksi näistä on Opastepilotti, jossa suunnitellaan yhdessä kaupunkilaisten kanssa Helsingille uutta, kattavaa opastejärjestelmää. Huomisen Korkeasaari -hanke kehittää eläintarhan aluetta elämyksellisemmäksi ja saavutettavammaksi. Muotoile itsesi -hankkeen kuntoiluvälineet Töölönlahdella tarjoavat uusia ajatuksia heräteliikuntaan.

TALVELLA JULKISTETAAN maan hallituksen käynnistämä uusi kansallinen muotoiluohjelma. Uskon, että se korostaa muotoilun laaja-alaisempaa käyttöä kaupunkien ja niiden palvelujen kehittämisessä. Designvuoden aikana käynnistyneiden hankkeiden perusteella voidaan sanoa, että Helsinki ja sen kumppanikaupungit ovat tämän muutoksen edelläkävijöitä.

Vaikka designvuosi päättyy, sen ajatus jatkuu. Työ on monella tapaa vasta saatu alkuun. Seuraa-villa sivuilla annetaan vuoden hankkeiden puhua puolestaan ja kertoa kaupungissa käynnissä olevasta muutoksesta. Parempaa kaupunkia tehdään myös kaukana etelässä vuoden 2014 designpääkaupungissa. Tervetuloa joukkoon, Kapkaupunki! ■

PEKKA TIMONEN

Kirjoittaja on designpääkaupunkihankkeen johtaja.

Designvuosi lyhyesti

- ➊ Helsinki on tämän vuoden ajan maailman designpääkaupunki yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa.
- ➋ Designpääkaupunkivuoden tavoitteena on kaupunkilaisten arjen ja elinympäristön parantaminen sekä julkisten palvelujen ja yritysten toiminnan kehittäminen designin avulla.
- ➌ Ohjelmakokonaisuus sisältää noin 580 hanketta ja yli 2 800 yksittäistä tapahtumaa. Ohjelmaa on vuoden jokaisena päivänä.
- ➍ Ohjelmasta 90 prosenttia on kaikille avointa ja 80 prosenttia maksutonta. Tapahtumista 20 prosenttia oli suunnattu muotoilun opiskelijoille ja ammattilaisille.
- ➎ Tapahtumissa on ollut yhteensä yli puoli miljoonaa osallistujaa. Esimerkkejä: Muotoilun syyskuu 120 000 kävijää (Helsinki Design Week, Habitat ja Arjen aarteet), Paviljongissa kävijöitä yli 80 000 (1 100 päivässä) ja Kampin Kappelissa 150 000. Lisäksi ohjelma kosketti suurinta osaa kaupunkilaisista laajamittaisten kehittämishankkeiden kautta.
- ➏ Hankkeen budjetti on 16 miljoonaa euroa (vuodet 2010–2013).
- ➐ Maailman designpääkaupungiksi valitaan yksi kaupunki joka toinen vuosi. Aiemmin arvonnee ovat kantaneet Torino 2008 ja Soul 2010. Vuoden 2014 designpääkaupunki on Kapkaupunki. Valinnan tekee hakemusten perusteella teollisen muotoilun maailmanjärjestö Icsid (International Council of Societies of Industrial Design).

"Kokkailu rauhoittaa", arvioi Mira Masilkin (oik.) Vesalan nuorisotalon ruokatyöpajassa. Heta Virola uskoo vaikutuksen perustuvan tunteiden purkamiseen. Etualalla keittömestari Jippo Korhonen.

Nämäkin
hankkeet ovat osa
designvuotta.

"Ryhdyimme tähän ex tempore", he kertovat. Mahsun, 16, on puolestaan kokkaillut nuorisotalolla usein aiemminkin.

Nuoret valmistavat ruokaa sekä itselleen että Suomen nuorisotalojen välisen, netissä pelattavan, Fifa13-jalkapalloturnauksen pelaajille.

Viipaloitavaa, raastettavaa, sekoitettavaa ja keitettävää riittää, kun ruokalistalla on broileritagnea, kasviscouscousia, meloni-viinirypälesalaattia ja minttuteetä. Illan teemana on pohjoisafrikkalainen keittiö.

RUOKATYÖPAJA on osa designpääkaupunkivuoden Nuoret muotoilevat maailmaa -hanketta, joka on jaettu ruokakulttuuriin ja kaupunkikulttuuriin.

Ruokakulttuurihanke perustuu pääasiassa ruokatyöpajoihin, joita on järjestetty Helsingin, Vantaan, Espoon ja Lahden nuorisotaloilla. Nuoret ovat laittaneet ruokaa myös erilaisissa tapahtumissa, kertoo tiedottaja Lotta Silfverberg Helsingin nuorisosiainkeskuksesta.

Nuoret ovat ruokatyöpajoissa tutustuneet eri maiden keittiöihin sekä lähi- ja luomuruokaan. Ruokatyöpajoihin oli syyskuun loppuun mennessä osallistunut 2 000 nuorta. Tapahtumat jatkuvat vuoden loppuun asti.

Vuoden päätteeksi työpajojen reseptit kootaan keittokirjaksi, jota on tarkoitus käyttää muun muassa nuorisotalojen kokkikerhoissa designpääkaupunkivuoden jälkeenkin.

PIENESSÄ RYHMÄSSÄ ruuanlaitto sujuu rennosti. Korhosen mukaan iso ja levotonkin ryhmä tosin rauhoittuu, kun nuoret keskittyvät ruuanlaittoon. "Kokkailu on rauhoittavaa!", Masilkin huudattaa.

"Minusta tuntuu, että se on enemmän vihan purkamista", Virola arvioi.

Molempien mielestä ruokatyöpajat ovat hyödyllisiä, koska niissä oppii ruuanlaittoa.

Kolina, rapina ja pauke kestää toista tuntia. Sitä pääsee syömään.

TEKSTI HELI RONKAINEN KUVA PEKKA SIPOLA

Ruokaa rennosti

KOP, KOP, KOP kuuluu nopeassa tahdissa, kun keittömestari Jippo Korhonen opastaa nuoria leikkamaan vihanneksia ja hedelmiä Vesalan nuorisotalolla.

Vesalalaiset Heta Virola, 18, ja Mira Masilkin, 18, ovat tarjoutuneet vapaaehtoisiksi ruuanlaittajiksi marraskuisena perjantai-iltana järjestetyssä ruokatyöpajassa.

Opasteet esillä

"MILLAISIA OPASTEITA Helsingissä tarvitaan? Miten opastus voisi tulevaisuudessa paremmin palvella jalankulkijoita ja pyöräilijöitä? Tätä lähdimme kysymään käyttäjiltä", kertoo aluesuunnittelija Anu Kiiskinen rakennusvirastosta.

Viime keväänä opastamista puitiin kuudessa työpajassa, joihin osallistui eri-ikäisiä kaupunkilaisia, matkailu- ja muiden palvelun tarjoajia, kiinteistöjen edustajia sekä kaupungin työntekijöitä ja asiantuntijoita. Osallistujat pohtivat eri käyttäjäryhmien ja alueiden tarpeita, esteettömyyttä, tyyli-seikkoja sekä kaupungin ilmettä ja kaupunginosien identiteettiä.

Työpajoissa syntyneiden ajatusten pohjalta käynnistyi konseptisuunnittelu, jonka tuloksia esitellään Laiturin Opastepilotti-näyttelyssä. Esillä on opastemalleja, jotka kuvaavat jalankulkureittejä keskustassa ja Vuosaaressa sekä Jätkäsaaren rakentamisen aikaista opastusta.

"Tavoitteena on luoda Helsinkiin yhtenäinen ja laadukas opastejärjestelmä, joka korvaisi nykyiset monenkirjavat, päällekkäiset järjestelmät", hanketta koordinoiva Kiiskinen kuvailee.

"Viittojen ja kohdeopasteiden lisäksi opastamisessa voi käyttää esimerkiksi karttoja, kadunkalusteita, sähköisiä medioita ja mobiiliapplikaatioita."

➔ Jätkäsaaren väliaikaisen opastuksen opaste-luonnos. Päivitettävä kartta esittää kulloinkin työmaa-alueella voimassa olevat reittitiedot.

Kiiskinen huomauttaa, että on myös ratkaistava, miten opastus tuotetaan ja kuinka sitä ylläpidetään. "Työkaluiksi tarvitaan varmasti jonkinlainen opastamisen yhteinen Helsinki-käsikirja sekä paikatietopohjainen rekisteri, jonka luominen saattaa käynnistyä jo ensi vuonna."

TEKSTI RITA EKELUND

➔ Opastepilotti-näyttely on 8. joulukuuta asti esillä Laiturilla (Vanha linja-autoasema Kampissa), avoinna ti-pe klo 10-18 ja la klo 12-16. Hanke on Helsingin pääkaupungiksi tulon 200-vuotisjuhla-vuoden ja designpääkaupunkivuoden ohjelmaa.

Nautintoja ikäihmisille

ROIHUVUOREN vanhustenkeskuksen ruokailutilas-
sa on rauhallinen tunnelma. Asukkaat ovat aset-
tautuneet pöytien ääreen odottamaan ruokailun
alkamista.

Vieno Nybergin mukaan paikan ruokailua ei
voi moittia.

”Saamme niin paljon ruokaa kuin haluamme
ja se on hyvin laitettua. Joskus pääsemme pikku-
keittiöön laittamaan ruokaa. Se on kyllä muka-
vaa.”

Roihuvuoren vanhustenkeskuksessa ruoka-
kulttuuria on kehitetty vuosia. Johtaja **Maritta
Haavisto** sai kaupungilta lokakuussa tunnustus-
palkinnon ruokakulttuurin edistämisestä. Van-
hustenkeskus on myös mukana Ikäihmisten ruo-
kakulttuuri-hankkeessa, jossa kehitetään kau-
pungin vanhusten hoivayksikköjen ruokailua
käyttäjien näkökulmasta.

”Ruokailusta on tehty rauhallinen hetki ja
se on laatuaita meille kaikille. Ruokailu vaatii
suunnittelua ja yhteisiä pelisääntöjä. Siinä hoi-
tajat ovat avainasemassa”, kertoo osastonhoitaja
Harriet Kotiranta.

Ikäihmisten ruokakulttuuri-hanketta vetävän

Helsingin sosiaaliviraston näkökulmasta ruokai-
lun tulisi olla ennen kaikkea sosiaalinen tapahtu-
ma, josta asiakas voi nauttia. Ruoan pitää myös
maistua asiakkaille ja ravitsemuksellisten tekijöi-
den tulee olla kunnossa. Laitosmaisesta ja routi-
ninomaisesta ruokailusta halutaan päästä eroon.

”Ruokailu rytmittää hoivayksiköissä asuvien
vanhusten arkea. Tämän vuoksi sitä täytyy kehit-
tää”, suunnittelija **Timo Vierelä** sosiaalivirastos-
ta sanoo.

”Haluaamme tuoda ruokailuun kodinomaisuut-
ta, mutta myös ravintolamaisuutta. Ruokailusta
tulisi muodostua tapahtuma: esteettinen, toimiva
ja aisteja herättävä elämys.”

Vierelän mukaan hankkeessa on jaettu hoi-
vayksiköiden jo kehitteillä olevia käytäntöjä, jois-
ta ruuan tilaajat ja tuottajat voivat ottaa oppia.

Vanhustenkeskukset ja palvelutalot ovat kulu-
neen vuoden aikana kehittäneet ruokakulttuuria
järjestämällä tapahtumia ja juhlatilaisuuksia, ku-
ten syyskarnevaaleja ja piknikkejä.

”Luulisin, että yhteisöt, jotka ovat tehneet tätä
työtä, jatkavat sitä aivan varmasti”, Vierelä arvioi.

TEKSTI **HELI RONKAINEN** KUVAT **PEKKA SIPOLA**

Maiju Kiri
(molemmissa
kuissa) ja **Vieno
Nyberg** (vasen
yläkuva) ruo-
kailevat Roihu-
vuoren vanhus-
tenkeskuksessa
omaan tahtiinsa
ja vaihtavat kuu-
lumisia. Hoitaja
Jaana Wendell
auttaa tarvit-
taessa (oikean-
puoleisessa ku-
vassa).

Korkeasaari uudistuu

KORKEASAAREN eläintarha kehittää kevyen liiken-
teen yhteyksiä ja palvelujen vuorovaikutteisuutta.

Eläintarha haluaa tarjota elämyksiä kävijöil-
le talviaikaankin, sillä monet eläimet liikkuvat sil-
loin erityisen aktiivisesti. Vierailijoille rakennetaan
ulkoreittien vastapainoksi lisää lämpimiä sisätilo-
ja. Uudistukset liittyvät eläintarhan WDC-hankke-
eseen Huomisen Korkeasaari. Kehitystyötä tehdään
kymmenen vuoden aikajänteellä.

Eläintarhan tavoitteena on saada saarelle ym-
pärivuotinen, tehokas joukkoliikenne. Sörnäisten-
niemestä Mustikkamaalle rakennettava Isoisänsil-
ta helpottaa pääsyä eläintarhaan. Korkeasaaren ta-
voitteena on saada sillan myötä kevyen liikenteen
yhteys, kuten kevyttraktio tai kaupunkijuna, Mus-
tikkamaan kautta Korkeasaareen. Nykyään yhteys
Korkeasaareen kulkee Kulosaaren kautta. Silta val-

mistuu vuoteen 2014 mennessä.

Digitaalisia infoja kehittämällä eläintarha voi
kertoa luonnon monimuotoisuudesta, lajistoista ja
eläinalueista moniaistisesti. Infoissa yhdistyvät lii-
kuva, ääni ja multimedialliset tehokeinot. Ensimmäi-
set infonäytöt asennetaan Kissanlaaksoon ja
Amazoniaan vuodenvaihteessa.

TEKSTI **HELI RONKAINEN**
KUVA **KORKEASAAREN ELÄINTARHA**

Gundeja
muutti Kor-
keasaaren
Africasia-
taloön mar-
raskuussa.

Kaupunkien tarinat

”Berliini on kuin kaupunkisuunnittelun oppikirja kaikkine historiallisine kerrostumineen”, sanoo kaupunkisuunnitteluviraston päällikkö **Tuomas Rajajärvi**.

TEKSTI RITA EKELUND KUVAT KIMMO BRANDT

RAJAJÄRVEN TYÖHUONEEN seinällä suurikokoinen havainnekuva kertoo Tegelin alueen tulevaisuudesta: entinen lentokenttä muuntautuu moderniksi työpaikka-alueeksi. Helsingin ja Berliinin kaupunkisuunnitteluvirastojen yhteistyöhankkeessa suomalaiset ovat mukana suunnittelemassa Tegeliä ja saksalaiskollegat puolestaan tuovat osaamistaan Kalasataman Verkkosaaren rakentumiseen.

Helsingin suunnittelun parissa yli 30 vuotta työskennellyt Rajajärvi sisäisti eurooppalaisen kaupunkisuunnitteluperinteen opiskellessaan 1970-luvulla silloisen Länsi-Berliinin teknillisessä yliopistossa.

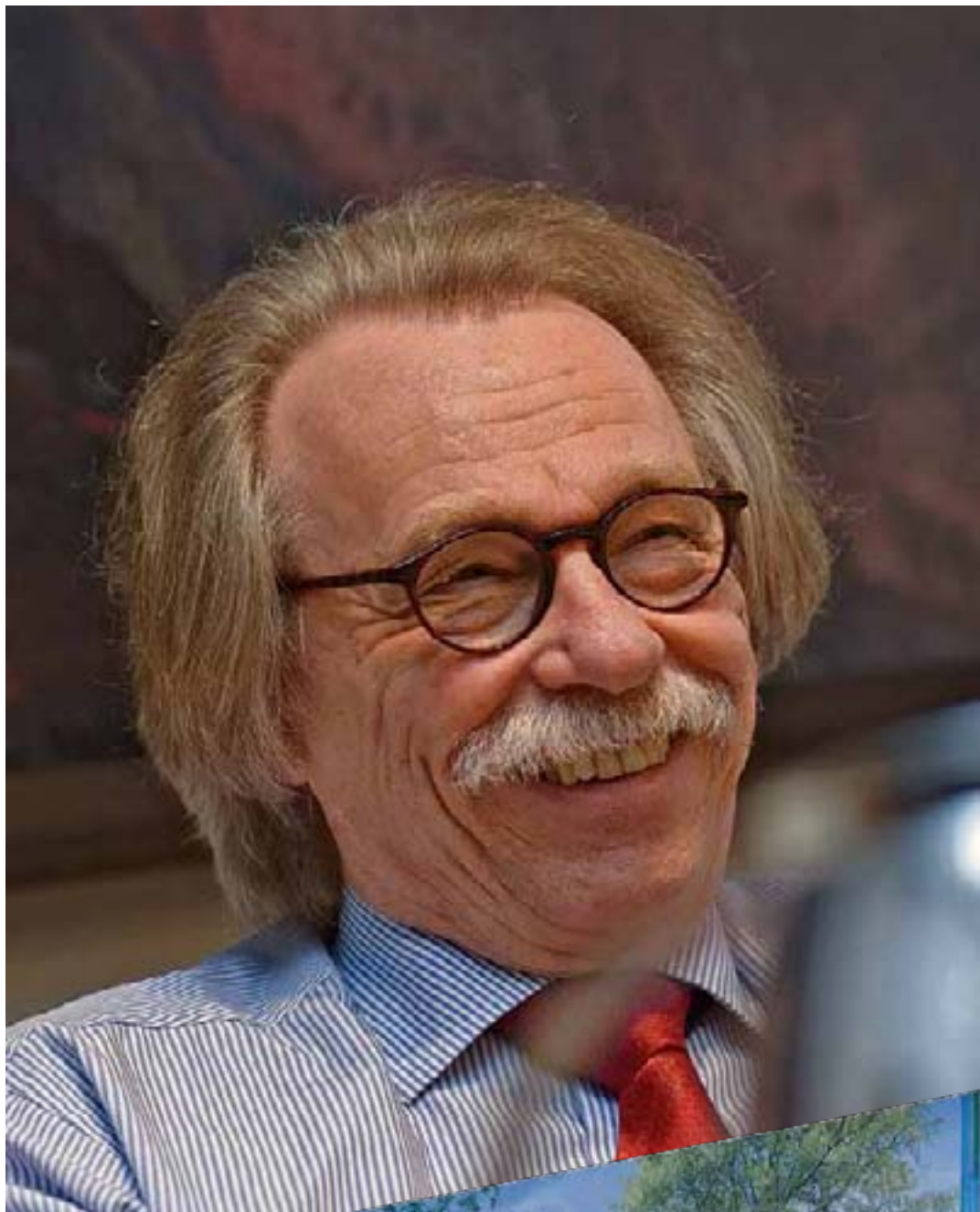
”Suomessa arkkitehti suunnitteli tuohon aikaan taloja. Saksassa valittiin erikoistumissuunnaksi joko talorakennus tai kaupunkisuunnittelu, johon itse erikoistuin. Se tarkoitti paljon laajempaa, kokonaisvaltaista otetta, johon kuului myös liikennesuunnittelua, sosiologiaa, kaikkea kaupungin toimivuuteen vaikuttavaa.”

Nykypäivän Berliinistä Rajajärvi hakisi mallia etenkin liikennesuunnitteluun. ”Siellä kehitetään kaikkia liikennemuotoja samanaikaisesti, niin pyöräilyä kuin joukkoliikennettä, jalankulkua unohtamatta. Suomessa agendalle mahtuu usein vain yksi asia.”

Toinen Berliinin valteista on ryhmärakentamisen osaaminen, jota Helsingissä vasta harjoitellaan. ”Saamme sikäläisiltä kollegoilta ryhmärakentamisen huippuluokan asiantuntemusta Verkkosaaren pohjoisosan asuinalueen suunnittelutyöryhmään.”

HELSINGIN kaupunkisuunnitteluvirastossa vuodesta 1980 työskennellyt Rajajärvi on viimeiset 12 vuotta viraston päällikkönä luotsannut sen itsenäistä, itsepäistä ja lahjakasta suunnittelijakuntaa. Koko ajan hyvän kaupungin luominen on ollut työn keskiössä – uusien ratkaisujen kehittäminen kasvavan kaupungin tarpeisiin samalla varjellen Helsingin omimpia, ainutlaatuisia puolia.

”Hyvä kaupunki kertoo tarinan”, Rajajärvi tiivistää. ”Tarina rakentuu tilasarjoista, jännitteistä ja yllätyksistä. Kaikki ei paljastu kerralla, vaan kadut, aukiot, puistot ja näkymät johdattelevat aina seuraavaan tilaan, jossa avautuu jotakin uutta. Tällä tavalla Kamppi on jaettu erilaisiin tiloihin ja tätä ajattelua edustaa esimerkiksi Jätkäsaaren tuleva kaartuva puisto.”

Kaupunkisuunnitteluviraston suunnittelijat ovat saaneet näyttää osaamistaan ja työskennellä alan kansainvälisten huippujen kanssa Tegelin entisen lentokenttäalueen uudistamisessa.

Virastopäällikkö Tuomas Rajajärvi jää eläkkeelle vuodenvaihteessa.

”Kehitimme biotieteisiin perustuvan tiedepuiston idean ja samalla koko Viikin idean, johon alueen rakentaminen nojautuu.”

Rajajärven vuosikymmeniin on osunut historiallisen suuria muutoksia pääkaupungin kehityksessä. Kampin ja Töölönlahden alue, jota ehdittiin suunnitella pari sataa vuotta, on viimein valmistumassa. Tavarasatamien siirtyminen Vuosaareen on mahdollistanut kokonaisten uusien kaupunginosien suunnittelun kantakaupungin rannoille. Samalla Keski-Pasilaa on päästy suunnittelemaan työpaikka- ja asuinalueena, jonne kaavoittaja nostattaisi Helsingin komeimmat pilvenpiirtäjät.

KUN MONESSA MUKANA olleelta arkkitehdilta kysyy pitkän suunnittelijanuran rakkaimpia lapsia, yksi on ylitse muiden: ekokaupunginosaksi kasvanut, kansainvälistä mainetta niittänyt Viikki. Alueen ensimmäisenä projektipäällikkönä 1980-luvun lopulla Rajajärven toimeksiantona oli kaavoittaa ”miljoona kerrosneliötä asumista Viikin pelloille”. Helsingin yliopiston kanssa ryhdyttiin pohtimaan konseptia, hän muistelee.

”Kehitimme biotieteisiin perustuvan tiedepuiston idean ja samalla koko Viikin idean, johon alueen rakentaminen nojautuu. Siitä lähti myös ekologinen rakentaminen. Ennen ympäristövaikutusten arviointilakia teimme ensimmäisen ympäristövaikutusten arvioinnin suoraan kaava-prosessissa.”

RAJAJÄRVEN DIPLOMITYÖ vuodelta 1978 käsittelee enteellisesti Helsingin seudun kehittämismahdollisuuksia ja laajentumissuuntia. Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Sipoon kunnan ensimmäinen yhteinen maankäytön kehityskuva tehtiin yli 20 vuotta myöhemmin. ”Hyvässä yhteisymmärryksessä siihen listattiin kunkin vahvuudet”, Rajajärvi myhäilee.

Sitten ei tapahtunutkaan mitään ennen kuin Östersundom vuonna 2009 liitettiin Helsinkiin. Nyt yhteistyö myös Sipoon kanssa on taas saanut vauhtia.

”Raja itään ei ole enää absoluuttinen. Sipoo on vahvasti mukana seudun kehittämisessä. Östersundomin rakentaminen on tässä vasta ensimmäinen pala. Isona visiona on rannikon myötäinen kehityskäytävä, joka ulottuu Porvooseen asti.”

Tarina jatkuu. ■

Berliini–Helsinki-näyttely Laituri 11.12.2012–26.1.2013

Helsingin ja Berliinin kaupunkisuunnitteluakatemia on yhteistyöhanke, jossa kehitetään molempien kaupunkien osaamista ja suunnittelukulttuuria muun muassa suunnittelijavaihdoin. Yhteisiä suunnittelukohteita ovat Tegelin alue Berliinissä ja Verkkosaaren pohjoisosa Helsingissä. Yhteistyön tuloksia esitellään näyttelyssä Laiturilla (Vanha linja-autoasema Kampissa), joka on avoinna ti–pe klo 10–18 ja la klo 12–16.

Heikki Kerkkänen ja Faisal Saleban Abokor työskentelevät keskusteluryhmissä, joissa suomalaiset ja maahanmuuttajat oppivat toisiltaan.

Puhetta miesten kesken

Vieraasta veljeksi -hanke antaa syntysuomalaisille ja maahanmuuttajataustaisille miehille mahdollisuuden tavata ja tutustua sekä oppia ja oivaltaa uutta.

TEKSTI JA KUVA PÄIVI ARVONEN

”SÄ OLET Tapio tosi hyvä tyyppi”, Ahmed Diiriye sanoo Tapio Roineelle. Somalitaustainen miesryhmä on juuri perehtynyt Tapio Roineen opastuksella sääennustetta käsittelevään tekstiin. Säätyyppi-termistä hypätään sujuvasti tyyppi-sanan puhekielen erilaisiin käyttömuotoihin.

”Juuri näin tässä usein käy. Keskustelu polveilee ryhmäläisten kysymysten myötä usein hyvinkin kauas alkuperäisestä aiheesta, mutta tärkeintä on puhuminen ja vuorovaikutus”, Tapio Roine kertoo.

Roine on parin vuoden ajan tehnyt vapaaehtoistyötä Miessakit ry:n Vieraasta Veljeksi -hankkeessa, jonka tavoitteena on luoda uusia kanssakäymisen ja yhteistoiminnan muotoja syntysuomalaisten ja maahanmuuttajamiesten välille. Roine lähti mukaan tajuttuaan, ettei tunne yhtäkään somalitaustaista suomalaista, vaikka näki heitä paljon kaupungeilla.

”Molemmiin puolin opitaan uutta. Omana tavoitteenani on antaa ryhmäläisille tilaisuus opetella puhekieltä, koska sitä he käyttävätkin usein tarvitsevat eikä sitä opi kielikursseilla. Tämä on myös hyvää vastapainoa työlle”, tietotekniikka-alalla työskentelevä Roine kertoo.

ANNANKADULLA MIESSAKIT RY:N toimitiloissa perjantaisin kokoontuvan keskusteluryhmän jäsenet ovat Tapio Roineen kanssa samaa mieltä molemminpuolisesta oppimisesta.

”Tämä on erittäin hyödyllistä. Opin joka kerta uutta myös Suomen yhteiskunnasta, mediasta ja tietenkin suomalaisista. Tapaamiset ja keskustelut poistavat ennakkoluuloja, kun toiseen tutustuu”, sanoo toiminnassa vuodesta 2009 mukana ollut Suomessa viisi vuotta asunut somalitaustainen Ahmed Diiriye.

Ryhmän maahanmuuttajataustainen vetäjä Faisal Saleban Abokor kokee olevansa paitsi ohjaaja myös oppilas.

”Tämä on todellista integraatiota käytännössä. Opin joka kerta itsekin paljon paitsi uusia sanoja myös monenlaista uutta suomalaisesta kulttuurista.”

Vieraasta Veljeksi -hankkeen projektityöntekijä Heikki Kerkkänen toteaa, että monille maahanmuuttajille ryhmä on ainoa paikka tavata suomalaisia miehiä.

”Tarjoamme mahdollisuuden päästä käsiksi suomalaisen yhteiskunnan hiljaiseen tietoon ja suomalaisen miehen kokemusmaailmaan.”

Kerkkänen korostaa ryhmän olevan avoimia matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja.

”Kaikki ovat tervetulleita, vaikka toiveena on noin neljän kuukauden suomen kielen opiskelutausta.”

Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla kokoontuu syksyisin ja keväisin viisi ryhmää kerran viikossa kaksi tuntia kerrallaan. Uudet ryhmät aloittavat tammikuussa 2013.

● Lisätietoja: www.miessakit.fi/fi/vieraasta_veljeksi sekä heikki.kerkkanen@miessakit.fi.

Kun käsistä piti tehdä jalat, alkoi **Toni Piispanen** tie paralympiavoittajaksi.

Voltin kautta voittoon

TEKSTI TIINA KOTKA KUVU PERTTI NISONEN

MISTÄ TUO VOIMA kumpuaa? Kysymys herää väijäämättä, kun kuuntelee Toni Piispanen elämänvaiheita. Epäonnistunut karatevoltti heitti hänet 17-vuotiaana pitkäksi ajaksi sairaalapeitiin ja lopuksi elämäksi pyörätuoliin. Parin vuoden päästä hänet kuitenkin tunnettiin rugbyjoukkueen vikkeliäliikkeisenä pelaajana. Kohta hän oli jo rugbymaajoukkueen kapteeni. Ratakelauksessa hän kiri kolmessa vuodessa huipulle ja alkoi rikkoa maailmanennätyksiä.

”Kai se on luonteesta ja asenteesta kiinni. Nostelin pieniä puntteja sairaalassakin kuuden viikon kallovetoaikana. Onnekseni valmentajani ovat pelipelottomia, joiden kanssa olen jalostanut esimerkiksi poikkeuksellisen matalaa kelausasentoani”, Piispanen toteaa rauhalliseen tyyliinsä.

Tänä syksynä hän kelasi Lontoon paralympialaisissa kulta selkädinvammaisten sadan metrin T51-luokassa. Vaimo ja 4- ja 8-vuotiaat tyttäret hurrasivat 80 000 katsojan joukossa, kun presidentti ojensi hänelle mitalin.

”Perhearvot ovat minulle hyvin tärkeitä. Treenaan niin, etteivät lapseni kärsi – kun he ovat päiväkodissa, koulussa tai nukkuvat.”

Paralympiavoittaja harjoittelee kuutena päivänä viikossa kerran tai kaksi riippuen kauden vaiheesta. Hän saattaa aloittaa aamunsa treenaamalla. Sitten hän vie tyttärensä päiväkotiin, ajaa Pasilaan töihin, käy Tapiolassa hallilla kelaamassa, palaa Vuosaaren kotiin perheensä luo ja vetää mahdollisen iltaharjoituksen lasten nukahdettua. Tänä vuonna hän on tehnyt lyhennettyä työaika ja harjoitellut päivälläkin urheilija-apurahan turvin.

”Ainakaan vielä vammaisurheilija ja hänen valmentajansa eivät elä Suomessa urheilulla. Onneksi nykyään aletaan tajuta, kuinka kovaa työtä vammaluokkani kelaajat tekevät. Eihän käsiä ole tehty kehon liikutteluun. Kuluu ainakin kymmenen vuotta käsien treenaamiseen niin vahvoiksi, että pärjää paralympialaisissa. Monilla lähtötilanne on ollut nolla, on pitänyt opetella liikkumisen alusta.”

PIISPANEN TYÖSKENTELEE koordinaattorina Liikuntatieteellisessä seurassa, joka välittää tieteellistä tietoa liikunnasta alan ammattilaisille ja päättäjille. Hänen erityisalaansa ovat vammaisten pitkäaikaissairaiden ja toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten liikunta. Hän kokoaa tutkimustietoja, laatii selvityksiä ja koordinoi ammattilaisverkostoja.

”Tutkimustieto on niin hajallaan, että jonkun on tärkeää jäsentää sitä ja levittää kootusti eteenpäin. Pidän työstäni, myös siksi, että tämän alan ihmiset tekevät työtään sydämellä.”

Työ vie Piispasta myös ulkomaille, sillä hän on Euroopan erityisliikunnan tutkijaverkoston varapuheenjohtaja.

”Jaamme tutkimustietoa muun muassa tieteellisen aikakauslehden avulla ja päätämme hallituksessa alan konferensseista. Kannustamme tutkijoita esittämään tapoja, joilla heidän tuloksiaan voitaisiin hyödyntää käytännössä.”

Toni Piispanen tutki itse lopputyössään Jyväskylän yliopiston liikuntatieteiden laitoksella eriarvoisuutta kuntien erityisliikunnassa. Haluaisiko mies vielä joskus jatkaa tutkimusta väitöskirjaksi asti?

Kultainen mies

Toni Piispanen (s. 24.7.1976 Hollolassa) voitti syyskuussa paralympialaisissa selkädinvammaisten T51-luokan 100 metrin pyörätuolikelauksen ja sai vastaavalta matkalta vuotta aiemmin MM-hopeaa ja 200 metriltä MM-pronssia. Espoon Tapiolta edustavalla Piispassella on maailmanennätykset luokkansa ratakelauksen 100 ja 200 metrin matkoilta. Hän toimi pyörätuolirugbymaajoukkueen kapteenina vuodet 1996–2006 ja muun muassa voitti hopeaa täyskontaktikaraten avoimissa mestaruuskisoissa Ruotsissa ennen vammautumistaan vuonna 1993. Hän on saanut lukuisia tunnustuksia urheilumenestyksestään, muun muassa Suomen Urheiluliiton kultaisen ansiomerkin, Paralympiakomitean stipendin ja Helsingin kaupungin 10 000 euron urheilijastipendin.

”Pienten lasten isänä en siihen ryhdy, mutta kenties myöhemmin. Haluan työni liittyvän liikuntaan. Koen itse ja näen sekä ympärilläni että tutkimustuloksista, kuinka monin tavoin se tekee hyvää ihmiselle. Olin aina halunnut liikunnanopettajaksi, ja kun se ei onnistunutkaan, luin liikuntahallintoa. Olin ensimmäinen pyörätuolilainen, joka hyväksyttiin liikuntatieteelliseen. Yliopistorakennusta peruskorjattiin juuri silloin ja minulta pyydettiin apua esteettömyysasioissa.”

Vastaava remontti tarvittaisiin Olympiastadionin toimistotiloihinkin, ja varsinkin hissi neljännen kerroksen, jotta sinne pääsisi pyörätuolilla. Piispanen työskentelee nyt erillään työyhteisöstään Pasilassa Suomen liikunta ja urheilu -talossa.

ESTEETTÖMYYTEEN kiinnitetään Piispanen mukaan Suomessa jo runsaasti huomiota, vaikka skarppaus-takin tarvitaan. Pyörätuoliramppeja esimerkiksi rakennetaan paljon, mutta ne ovat usein liian jyrkkiä. Kynnyksiä ja korokkeita on kulkuväylillä yhä liikaa. Piispanen antaa kuitenkin kiitosta kuntien tavalle lainata apuvälineitä ja järjestää erityisliikuntaa.

”Erityisliikunnan ohjaajajärjestelmämme on uniikki: muissa maissa ei ole kunnallisia työntekijöitä, vaan järjestelmä toimii seura- ja järjestöpainotteisesti.”

Myös erityisliikunnan toisen ääripään, vammaishuippu-urheilun, tasosta Piispanen on ylpeä.

”Paralympiatasolla alkavat suoritukset, valmennus ja välineet olla niin huippua, että suorituskyyryn rajat lähestyvät. Kymmenessä vuodessa on nähty aivan valtava kehitys.”

LIIKUNTA ON tärkeä osa Piispanen vapaa-aikaa. Molemmat tyttäret harrastavat telinevoimistelua ja toinen myös lentopalloa. Vaimo lenkkeilee ja osallistuu ohjattuihin ryhmiin. Isä ottaa tyttärensä usein mukaansa käsipyörälenkeilleen, ja muutenkin perhettä nähdään ulkoilemassa Aurinkolahden maisemissa.

”Pidämme alueen ilmapiiristä, palveluista ja kauneudesta. Meri rauhoittaa. Muutimme juuri Aurinkolahdessa uuteen asuntoon eikä meillä ole sieltä kiire minnekään. On hyvä välillä rauhoitella menoa ja pysähtyä miettimään, mikä elämässä on oikeasti tärkeää.” ■

**"Nostelin
punteja
kallovedos-
sakin."**

Muotoilijan maisemat

Janne Renvallin Helsinki on kaupunki, jossa tapahtuu ja tavataan uusia ihmisiä.

OLEN ASUNUT JO yli puolet elämästäni Helsingissä. Muutin tänne aikoinaan Kangasalta Tampereen kautta opiskelemaan muotia. Suunnittelen nykyisin pukuja näyttämöille sekä yksityisille ihmisille, opetan ja opiskelen itsekin koko ajan uutta.

Visuaalisena ihmisenä minua kiinnostavat pu-
vuissa muoto, materiaali, yksityiskohdat ja käsi-
työn laatu – asiakkaan toiveita unohtamatta. Ihmi-
set ylipäänsä inspiroivat minua. Tapaan onnekseni
erilaisia ihmisiä sekä työssä että vapaa-ajalla kult-
tuurin parissa, sillä liikun mielelläni siellä missä jo-
tain kiinnostavaa tapahtuu. En hae kaupungissa
rauhaa, vaan kiinnostavia uusia tilanteita.

Isot musiikki- ja muut massatapahtumat jätän
väliin, mutta toisaalta voin todeta Madonnan lau-
laneen Jätkäsaaren uudelleen Helsingin ja Suomen
kartalle. Ennen sitä kukaan ei tuntunut ymmärtä-
vän, jos kerroin asuvani mieheni kanssa Jätkäsaar-
ressa. Oli ymmärrettävämpää sanoa, että asumme
Ruoholahdessa.

Vedenjakajana toimineen konsertin jälkeen alu-
elle ilmestyivät mustat kontit, joissa luki Jätkäsaar-
ri, ja nimi alkoi vakiintua yleisempään tietoisuu-
teen. Ensimmäiset talot rakennettiin tänne 1990-lu-
vun puolivälissä, itse muutin 1999. Aiemmin asuin-
taloimme oli alueen perimmäisimpiä. Nyt uudet
talot ja raitiovaunu ovat tehneet alueesta tiiviim-
män ja samalla muuttaneet sen luonnetta nukku-
malähiöstä kohti elävämpää kaupunginosaa.

KÄYTÄMME AUTOA vain käydäksemme maalla Ori-
vedellä. Muuten käytän kotikonnuillani pappani
vanhaa polkupyörää tai ratikkaa tai kävelen. Ameri-
kan kääpiöterrierien Rosien ja Vanin kanssa tun-
nemme Jätkäsaaren läpikotoisin. Monet ihmiset
ovat tulleet tutuiksi, ja joskus tunnelma on kotoisan
kylmäinen.

Meri on lähellä, joten ilma on raikasta ja tuulis-
ta. Ikkunoista näemme etelän puolelta vielä aina-
kin toistaiseksi Pihlajasaaren sekä kesäaikaan sa-

tamassa vaihtuvat risteilyalukset. Kaupungin puo-
lelta on kadonnut konttien muodostama urbaani
maalauk, jonka koko, muoto ja värit vaihtelivat
satamassa olevien konttien määrän ja ryhmittelyn
mukaan. Näkymä on vaihtunut toisenlaiseksi elä-
väksi esitykseksi: rakennustyömaaksi.

Silmiäni miellyttää Jätkäsaaren asuinalueen
arkkitehtuurin mittakaava. Kerrostalot ovat suuria
niin kuin niiden pitää ollakin kaupungissa. Täällä
pieni ja suloinen arkkitehtuuri ei tulisi mitenkään
kysymykseen. Silti en ole ihan lopullisesti muo-
dostanut kantaani esimerkiksi korkeaan rakenta-
miseen Helsingissä.

TÄNÄ VUONNA on käyty paljon katutason keskus-
telua designista. Se on minusta hyvä asia. Toivon
mahdollisimman monen tänä vuonna aloitetun
hankkeen siirtyvän osaksi ihmisten arkea, jatkavan
elämänsä ja kehittyvän edelleen, vaikka Helsin-
gin muotoilupääkaupunkivuosi päättyy. Muuten-
kin soisin Helsingille koituvan tästä merkivuodes-
ta uusia työpaikkoja ja muotoilualan yrityksiä.

Olin tänä vuonna mukana, osana muotoiluvuot-
ta, miettimässä Oulunkylän kuntoutussairaalan
uudistumista palvelumuotoilun työkaluin. Sotieme
veteraanien osuus sairaalan asiakaskunnasta
vähenee, joten hoitotyön asiantuntemukselle, eri-
tyisosaamiselle ja vapautuvalle kapasiteetille on
etsitty uutta käyttöä muiden ikäihmisten kuntou-
tuksessa.

Jatkossa sairaala toimii geriatrisen kuntoutuk-
sen edelläkävijänä. Tällaiset murrosvaiheet kysy-
vät suvaitsevaisuutta kaikilta osapuolilta, siksi ha-
lusin luoda sitä edistävää tunnelmaa vihreän värin
eri sävyillä. Valitsimme uudistuvaan sisustukseen
kotimaisten suunnittelijoiden paikallisesti tuotet-
tua lähidesignia, koska halusimme näin päivittää
sairaalan arvokkaan isänmaallisen viestin. Muotoi-
lun ja arjen yhdistäminen on minusta kaiken kaik-
kiaan haastavaa ja kiehtovaa.

TOIMITTAJA **NINA RINTALA**

Kirjoitussarjassa erilaiset helsinkiläiset kertovat
suhteestaan pääkaupunkiin.

LUKUKOKEMUS

Kiven sukulai- set Stadissa

ALEKSIS KIVEN sukulainen **Kaarlo Stenvall** (1924–2001) kirjoitti romaanin työ-
läisperheen arjesta 1930- ja 1940-luku-
jen Helsingissä.

Teos *Stenvallit Stadissa – Perheeni tarina* julkaistiin yli kymmenen vuotta
tekijänsä kuoleman jälkeen lokakuussa
Aleksis Kiven päivänä Helsingissä. Ro-
maanin kirjoittaja oli Kiven Albert-vel-
jen pojanpojanpoika.

Stenvall kertoo romaanissa tarkas-
ti ja omakohtaisesti elämästä Kallios-
sa, Harjussa ja Vallilassa 1930-luvulla se-
kä talvi- ja jatkosodan aikana. Kirjoitta-
ja luo lukijan silmien eteen kuvan myös
muista kaupunginosista, niiden ihmis-
istä ja sodanaikaisista tapahtumista. Kieli
on värikästä ja se vaihtelee yleiskielestä
Helsingin puhekieleen ja vanhaan Sta-
din slangiin.

Kirjassa eletään 1930-luvun alkupuol-
len lamavuodet ja niitä seurannut ta-
loudellisen elpymisen aika. Sota-aika
muuttaa kaiken, myös kotirintamalla. Il-
mahälytyksistä ja pommituksista tulee
osa kaupunkilaisten arkea.

Kirjoittajan isä **Yrjö Stenvall** pitää it-
seään vanhana Röban kundina. Äiti **Gu-
nilla Stenvall** huolehtii arjen sujumisesta.
Kaarlo itse käy koulua ja opiskelee
kultasepäksi.

Kirjailija Kivi tulee tekstissä esille sil-
loin tällöin. Useimmiten siksi, että kir-
joittajan lapsuudenkoti on pitkän aikaa
Aleksis Kiven kadulla, ja hän käy Aleksis
Kiven koulua.

Kaarlo Stenvall kertoo, että hänen
vanhemmillaan oli tapana kertoa vuosi-
en mittaan samat jutut uudelleen mel-
kein sanasta sanaan. Tällä tavoin ne
syöpyivät hänen muistinsa pohjaan as-
ti. Muistelmat kertomuksista ja tapah-
tumista ovat eläviä ja reheviä.

Romaanin ovat saattaneet julkaisu-
kuntoon lehtori **Marjatta Paunonen** ja
professori **Heikki Paunonen**.

HELI RONKAINEN

Kaarlo Stenvall: Stenvallit Stadissa
– *Perheeni tarina*. Edico Oy 2012.

Suunnittelija
Janne Renvall
viihtyy Jätkä-
saarella.

Juhlavuoden sinetöi Sininen viiva

TAIVAALLE KOHOAVA *Sininen viiva* -teos sinetöi 10.12. Helsingin pääkaupunkiuden 200-vuotisjuhlinnan. Samana päivänä tulee kuluneeksi 135 vuotta siitä, kun sähköt syttyivät Helsinkiin ensimmäisen kerran. Laservalon avulla luodun teoksen on suunnitellut Vesa Honkonen Arkkitehdit Ky. Lasersäde ulottuu Tähtitorninmäen observatoriosta Kallion kirkolle yhdistäen

Unioninakselin eli kantakaupungin pisimmän yhtenäisen katuakselin ääripäät. Unioninakselin varrella olevat pääkaupungin merkkirakennukset ja -paikat ovat olleet keskeisessä roolissa pääkaupunkiuden 200-vuotisjuhlinnassa.

Lisätiedot: www.helsinkizoo.fi.

KUVA: JANNE PROKKOLA

Menoksi

"Torniin tulevat spektrin värit symboloivat alkuaikojen, tahtumien, historiallisten vaiheiden ja lajien kirjoo", kertoo Jukka Huitila Olympiastadionin torniin tulevasta valoteoksesta.

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

Kaupunki uudessa valossa

Kansainvälinen taiteilijajoukko valaisee Helsingin.

OLYMPIASTADIONIN TORNI kylpee väreissä ja huipun lasersäde leikkaa taivasta tammikuun 4.–8. päivänä. Tuoloin Lux Helsinki -tapahtuma levittäytyy valoteoksin muuallekin kaupunkiin.

"Lasersäde ulottuu kaikkien tapahtuman teosten ylle ja tavallaan kokoaa ne. Hitaasti horisontaalisesti liikkuva vihreä säde luo kontrastia kaupungin sykkeelle. Välillä säde muuttuu viuhkamaiseksi. Sellaista ei ollut tätä edeltäneessä teoksessa", kertoo valosuunnittelija Jukka Huitila tulevasta valoteoksesta *Variant Spectrum II*.

Huitilalta pyydettiin yleisöpalautteen ansiosta valoteos torniin uudelleen, vain edellisestä kerrasta muokat-

tuna. Teokseen kuuluu lasersäteen lisäksi tornia värittävä osuus, joka alkaa perusväreistä ja hajoaa valkoisen valon jälkeen spektrin väreihin. Ne syttyvät vuorotellen ja hehkuvat yhtä aikaan.

"Valolla tehty spektri on kaunis, mutta teoksen taustalla on myös ajatus torniin ja elämään liittyvien alkuaikojen emissiospektreistä. Tornissa on esimerkiksi rautasydän. Spektri symboloi lisäksi stadionin tapahtumien, historiallisten vaiheiden ja lajien kirjoo."

Jukka Huitila kuuluu Lux Helsingin taiteelliseen työryhmään. Se on koonnut kansainvälisen taiteilijajoukon toteuttamaan teoksia eri puolil-

le keskustaa. Esimerkiksi Kiasman ja Tuomiokirkon julkisivut nähdään uudessa valossa, samoin Hesperian puisto, Baana ja Hakasalmen huvila. Luovassa on myös tuliryhmän esityksiä.

"Lux on aiempaa tapahtumallisempi ja siihen suuntaan sitä on tarkoitus kehittääkin. Valofestivaali on minusta hieno tapahtuma paitsi taiteellisen antinsa, kaupunkikuvan piristämisen ja taidemuodon tunnetuksi tekemisen vuoksi myös siksi, että se on makuton, jonoton, ikärajaton ja ulkona", Huitila toteaa.

Lux on Helsingin kaupungin järjestämä ja pääosin kustantama tapahtuma, joka värittää kaupunkia nyt viidettä kertaa.

TIINA KOTKA

Luxin paikat

SENAATINTORILLA Casa Magican *Emergence* luo erityisen tunnelman Tuomiokirkon julkisivun videoprojisoinnilla ja torin äänimaailmalla.

KIASMAN ja Sanomatalon julkisivu ja elävöittää Heikki Paasosen ja Jani-Matti Salonen teos *Linear Array*.

KANSALAISTORILLE nousee Jenni Kärrin *Sodium Sun*, uusiokäytetyn valaisimen tehty valoteos.

BAANAN kivisiltaa tulee Mika Haarasen teos *Kiven muisti*. Dan Shorten tuo Baanalle eduskunnan lisärakennuksen kohdalle videomappingteoksen *Reveal*, johon katsojat voivat vaikuttaa.

GALLERIA NUNESSA on Nicolas Jargicin valoa, videoita ja illuusiota hyödyntävä neljän teoksen näyttely (Pohjoinen Rautatiekatu 17 A, avoinna kello 12–22).

HAKASALMEN HUVILAN pihalla Twinsen Hon teos *Little Spirits* ammentaa satumaailmasta.

HESPERIAN PUISTOA Kansallisoppe-
ran ja Finlandia-talon välissä valaisee taideopiskelijoiden ja valon ammattilaisten yhteinen *Lantern Park* lyhytyneen.

OOPPERAN AMFITEATTERISSA Philippe Morvanin valo- ja ääni-installaatio *Cosmogole* tempaa katsojat kosmiseen tunnelmaan.

STADIONIN TORNIA värittää ja taivasta leikkaa lasersäteellä Jukka Huitilan teos *Variant Spectrum II*.

KESKUSTASSA nähtävistä yllätyksellisistä teoksista, kuten tuliryhmä Kehran esityksistä ja Ainun Palmun *Pink Caravanin* reiteistä saa tarkat tiedot tapahtuman nettisivuilta kunakin tapahtumapäivänä.

☎ Kaikki teokset ovat esillä

4.–8.1.2013 kello 16–22 nonstop-esityksinä, ellei toisin ilmoiteta.

Lisätietoja saa osoitteesta www.luxhelsinki.fi.

Vuosi vaihtuu Senaatintorilla

KUVA: LAURI ROTKO

ALKAVAA VUOTTA 2013 otetaan vastaan Senaatintorilla 31.12. kello 22 alkaen. Luvassa on tulinumeroita ja akrobatiaa. Musiikista vastaa Sami Pitkämön orkesteri. Lavalla nähdään myös Johanna Försti, Osmo Ikonen ja yllätysartisti. Ilotulituksen taivaalle taikoo SM-voittaja Tulitemestarit. Maksuttoman tapahtuman juontajina ovat näyttelijä Sanna Stellan ja stand up -koomikko Sami Hedberg.

Savoy juhlii lauluin

JOULUKONSERTIT kruunavat Savoy-teatterin 25-vuotisjuhlinnan. Suositun a cappella-lauluryhmän Club For Fiven *Rekiretki*-konsertteja kuullaan 13.–14.12. kello 19 sekä 15.12. kello 15 ja 19 (liput alk. 32 e). Vesa-Matti Lari esittää rakastetun *Sydämeeni joulun teen*-konserttinsa & Peter Lerchen orkesterin kanssa 19.–21.12. kello 19 (liput alk. 38 e). Taljanka puolestaan virittää kuulijat joulutunnelmaan 18.12. kello 19 (liput alk. 18/25 e). Liput p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

TANSSI

6 | 2012 HELSINKI-INFO 18

KUVA: ERIK BERG / WINTER GUESTS: FLAWED, KUVASSA LEO LÉRUS JA ALAN LUCIEN ØYEN

Palkittua nykytanssia

STOASSA nähdään kiinnostavaa pohjoismaista nykytanssia, jota tuo lavalle ICE HOT – Nordic Dance Platform. Recoil performance groupin palkitussa esityksessä *LIVING ROOM* tanssijat ja video-projisoinnit herättävät huoneen eloon 13.12. kello 19. Winter guests ja Alan Lucien Øyen teoksellaan *Flawed* tarttuu tanssin, liikkuvan kuvan ja drag-taiteen keinoin rasismin, seksismin ja muiden ismien kimppuun 14.12. kello 19. Skånes Dansteater pohtii 15.12. kello 19 teoksessaan *On Invisible Pause* muun muassa, tarvitaanko kommunikointiin näköyhteyttä. Liput 18/10 e, yhteislippu 3 esitykseen 40/20 e, lipunmyynti p. 09 3101 2000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

TEATTERI

Miekoin ja keihäin

KANNELTALOSSA vierailee tammikuussa Euroopan ainoa pekingoopperan taistelunäytelmiin erikoistunut ryhmä. Luvassa on miekkoja, keihäitä ja korkeita potkuja värikkäiden meikkien ja vaatteiden kruunaamana. Wusheng companyn esityksen *Vartija – Arjen sankari* koreografi-ohjaaja Antti Silvennoinen myös esiintyy teoksessa Ville Seivon, Simon Strömsundin ja Jere Värin kanssa. Muusikoina ovat Olli Kari ja Pekka Saarikorpi. Esitykset 10.1. klo 14, 11.1. klo 19, 12.1. klo 15, 18.1. klo 19, 19.1. klo 15, kesto 45 minuuttia, ei alle kouluikäisille. Liput 10/7/5 e, p. 09 310 12000 sekä Lippupalvelu.

KUVA: JOAKIM BERGHÄLL

MUSIIKKI

Talven olentoja

PAKKASHERRASTA ja muista talveen sekä jouluun liittyvistä olennoista kuullaan Mimmien konsertissa Stoassa 18.12. kello 18. Mimmien talvi-konsertissa kuullaan myös puhuttuja tarinoita. Kesto n. 45 min, yli 3-vuotiaille, Liput 5 e, p. 09 31012000, stoa.lipunmyynti@hel.fi ja Lippupalvelu.

KUVA: VUOKKO SALO

Mimit

Pianotaiturointia

KAUPUNGINORKESTERIN 130-vuotisjuhlina on vuorossa pianisti-säveltäjäkapellimestari Olli Mustosen kokoama Suomalaisen musiikin päivän kamarimusiikkikonsertti 8.12. yhdessä orkesterin pienyhtyeiden kanssa. Huippuvieraana nähdään 12. ja 13.12. valovoimainen ranskalaispianisti Jean-Yves Thibaudet. Liput (6–25 euroa) Lippupisteestä.

NÄYTTELYT

Unelmien Helsinkiin!

UNELMAMUOTOILIJAT ovat toteuttaneet taideteoksia kaupunkilaisten unelmien pohjalta Virka-galleriaan kaupungintalolle. Unelmia Helsingissä -näyttelyyn liittyy työpajoja, taiteilijapuheenvuoroja sekä keskustelua kaupunkitilan ihanteellisesta hyödyntämisestä. Taiteilijat ovat Minna Alaluusua, Sampsa Indrén, Mirka Kallio, Teemu Mäki & Ipana Collective, Kia Taegen, Meri Tikkala, Martta Tuomaala, Laura Voipio. Näyttely on avoinna 13.1. saakka ma–pe klo 9–19 ja la–su klo 10–16.

KUVA: SAMPSA INDRÉN

Muistoja kankaissa

KÄSITYÖALAN ammattilaiset ovat suunnitelleet ja toteuttaneet ainutkertaisia vaatteita omien muistojensa pohjalta Vuotalon galleriaan, ja esillä on yleisönkin vaatemuistoja. Muistojen Mekko -näyttelyssä on mm. Leena Jaatisen, Leena Karhun, Tupu Mentun, Tiina Mikkelän ja Kirsti Soukan töitä. Näyttely on avoinna 5.1. saakka ma–to klo 9–20, pe 9–18 ja la 10–16, vapaa pääsy.

KUVA: STEFAN BREMER

Ollako vai ei?

KARI HEISKANEN on ohjannut *Hamletista* irrottelevan tulkinnan Kaupunginteatterin suurelle näyttämölle. Hamletina riemastuttaa Eero Aho (kuvassa), ja kuningas Claudiuksen luo vähäeleiseen mafiosotyyliin Esko Salminen. Hamletin räähittömän äidin ja kuningas Claudiuksen puolison roolin tekee Tiia Lous-te. Hamletin rakastetusta Ofeliasta muokkaa nykyversion Anna-Maija Tuokko (kuvassa), tämän Poloniusisästä Asko Sarkola ja Laertesista Tommi Rantamäki. Jouko Klemettin Osric kerää yleisöltä isot naurut. Liput 29–45 e, p. 09 394 022, Ensi linja 2 tai Lippupiste.

Joulupolku houkuttelee Seurasaareen

LAPSIPERHEILLE tarkoitettu maksuton joulutapahtuma vie kävijät sadunomaiseen tunnelmaan ja kurkistamaan vanhan ajan jouluun Seurasaarella 16.12. kello 13–17. Joulupolun varrelta löytyy mukavaa puuhaa laulusta leikkiin ja hevosajelusta tikkupulanpaistoon. Joulukuu-set odottavat lasten tekemiä koristeita ja polun varrelle piilotetut tontut löytäjiään. Joulupuuroa var-ten lapsille kannattaa ottaa mu-

KUVA: SEPPO LAAKSO

kaan omat lautaset ja lusikat, ja taskulamppu metsän ihmeiden tarkastelua varten hämärtyvässä illassa.

JOULUISTA

KUVA: KAUPUNGINMUSEO

Tuomarinkylän kartano

Wanhaa tunnelmaa

ENTISAIKAIN joulutunnelmaan pääsee Ruiskumestarin talossa, 190-vuotiaassa kantakaupungin vanhimmasa puutalossa (Kristianinkatu 12). Kävijät saavat tuntuman 1860-luvun alun porvarisperheen jouluvalmisteluihin tuoksuineen ja joulunviettopoieen. Kaupunginmuseon ylläpitämä talo on jouluasussa 6.1.2013 asti. Avoimna 20.12. asti ke–pe klo 14–18, la–su, klo 11–17 ja 21.12.–6.1. ke–su klo 11–17, vapaa pääsy.

Tuomarinkylän kartanomuseo (Tuomarinkyläntie 7) henkii myös joulutunnelmaa. Päärakennuksen Tyylikästä-näyttely esittelee helsinkiläisiä sisustustyyliä barokista fun- kukseen, avoinna ke–su klo 11–17, vapaa pääsy.

Lahjoja pukinkonttiin

TUOMAAN MARKKINOILTA Senaatin- torilta saa jouluherkkuja 7.–22.12. myyntikojuista, joista löytyy myös keramiikkaa, nahka-, turkis- ja villatuotteita, koruja ja joulukoristeita. Avoimna ma–pe klo 10–19 ja la–su klo 10–18.

Jouluista svengii

JOULULAULUJA lauletaan yhdessä Malmitalossa 11.12. kello 17.30 Jukka Okkosen ja Klaus Pennasen isännöimänä, vapaa pääsy.

Helsingin laulu esittää rakaste- tuimpia suomalaisia joululauluja 12.12. kello 18 ja konsertin jälkeen talo tarjoaa joulupuurot, vapaa pääsy.

Koko perheen svengaava joulu- konsertti kuullaan 19.12. kello 19, kun The Great Helsinki Swing Big Band päästetään irti. Liput (15 euroa) Malmitalon lipunmyynnistä tai numeros- ta 09 310 12000 tai Lippupalvelusta.

Iloa joululauluista

JOULULAULUJA kuullaan työväen- opiston musiikkiryhmien esittämänä 10.12. Koillisen alueopiston ryhmät konsertoivat kello 18 Malmitalossa ja Pohjoisen alueopiston laulunopis- kelijat kello 19 Oulunkylän uudessa kirkossa (Teinintie 10). Itäisen alue- opiston musiikkiryhmät esiintyvät 12.12. kello 18 Vuotalossa ja Eteläisen alueopiston ryhmät Kaapeliteh- taalla 13.12. kello 18 (Tallberginka- tu 1 C). Kaikkiin konsertteihin on va- paa pääsy.

HELSINGIN LAULUVELJIEN perintein- en joululaulukonsertti pidetään 12.12. klo 19 Laajasalon kirkossa (Re- posalmentie 13) ja 19.12. klo 15 Sai- raala Ortonissa (Tenholantie 12). Kuoroa johtaa Viive Mäemets, vapaa pääsy.

KOILLISKUORON joulukonsert- ti on 13.12. klo 19 Malmin kir- kossa (Kunnantie 1), johtajana Heikki Poutanen ja solistina Liisa Tiensuu, vapaa pääsy.

MUKSUILLE

KUVA: JUKKA LAINE

Lasten vuodenvaihde

LAPSIPERHEILLE suunnattu uudenvuoden valotulitus koetaan 31.12. Meilahdessa Tamminiementie 6:ssa. Kolme samanlaista juhlaa pidetään kello 13, 15 ja 17. Luvassa on työpajoja ja valon leikkiä, nukketeatteria sekä erityinen aaveen saattomatka taivaan tuuliin. Ilmaisliput ovat noudettavissa Helsingin kaupungintalon aulan Virka-galleriasta sekä Tennispalatsista Helsingin taidemuseon lippukassalta 17.–30.12.2012.

Leikkimään ja teatteriin

25-VUOTISJUHLIAAN lopetteleva Annantalo jatkaa Mutatis mutandis -näytte- lyä suuren kysynnän vuoksi 10.1.2013 saakka. Kuvataiteilija Alexander Reichstei- nin teos sopii kaikenikäisille leikkimistä varten. Galleria on avoinna arkinen kello 9–20 ja viikonloppuisin kello 11–17.

Annantalossa nähdään lisäksi 9.12. kello 16–16.40 Teatteri Hevosenkengän esitys *Lohikäärme ja 7 prinsessaa*. Se on kertomus lempeästä lohikäärmeestä, 7 prinsessasta ja pippurisesta prinssistä. Ikäsuositus yli 3-vuotiaille, liput 10 e, p. 09 4391 220 (ark. klo 8–15) tai osoitteesta www.hevosenkanka.fi.

ANNANTALO, Annankatu 30, www.annantalo.fi; **HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO**, www.hel.fi/kaumuseo; **HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERI**, Eläintarhantie 5, www.hkt.fi; **HELSINGIN KAUPUNGINORKESTERI**, www.hel.fi/filharmonia; Musiikkitalo, Mannerheimintie 13a; **KANNELTALO**, Klaneettitie 5, www.kanneltalo.fi; **MALMITALO**, Ala-Mal- mintori 1, www.malmitalo.fi; **SAVOY-TEATTERI**, Kasarmikatu 46–48, www.savoyteatteri.fi; **STOA**, Turunlinnantie 1, www.stoa.fi; **VIRKA-GALLERIA**, Sofiankatu 1/Pohjois- esplanadi 11–13, www.virka.fi; **VUOTALO**, Mosaiikkitori 2, www.vuotalo.fi.

KUVA: VALTERI HIRVONEN – ERIKSSON & COMPANY

KUTEN tiedetään, on Helsinki ollut tänä vuonna maailman designpääkaupunki. Sellaiseksi valitaan joka toinen vuosi kaupunki, jonka katsotaan esimerkiksi hyödyntävän muotoilua kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen kehityksensä välineenä. Valinnan tekee teollisen muotoilun maailmanjärjestö Icsid.

Helsingin mainio vuosi designpääkaupunkina – yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa – tulee päätökseensä vuodenvaihteessa. Ennen Helsinkiä maailman designpääkaupunkina ovat toimineet Italian Torino (2008) ja Etelä-Korean Seoul (2010). Designvisamme viimeinen kysymys kuuluukin: **Mikä on maailman seuraava designpääkaupunki vuonna 2014?**

VOIT OSALLISTUA kilpailuun 18.12. asti nettiosoitteessa www.wdchelsinki2012.fi/designvisa tai lähettämällä vastauksen postitse osoitteeseen: World Design Capital Helsinki 2012, PL 2012, 00099 Helsinki.

Vastanneiden kesken arvotaan 10 Aku Ankka Design -erikoisnumeroa. Ainutkertainen julkaisu ei ole yleisessä myynnissä. Oikea vastaus kerrotaan Helsinki-infon seuraavassa numerossa.

EDELLISESSÄ DESIGNVISASSA kysyttiin, minkä nimen designpääkaupungin kehityshanke keskityy työhyvinvointiin ja työkuultuurimme muuttamiseen? Oikea vastaus on Redesigning 925. Palkinnot on toimitettu voittajille.

Tämä on viimeinen Designvisa. Kiitos kaikille osallistujille! Vaikka Helsingin vuosi maailman designpääkaupunkina pian päättyykin, näkyvät muotoilun vaikutukset kaupunkilaisten arkielämässä myös jatkossa: kerran designpääkaupunki, aina designpääkaupunki.

HELSINKI ON 2012 MAAILMAN DESIGNPÄÄKAUPUNKI YHDESSÄ ESPOON, VANTAAN, KAUNIAISTEN JA LAHDEN KANSSA.

Lukijakilpailu

TÄMÄ TALVINEN maisema on 1920-luvun Helsingistä. Näkymä on muuttunut noista ajoista. Missä päin pääkaupunkia on valokuvaaja ikuistanut tämän tunnelmallisen katunäkymän?

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 7.1.2013 osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu", PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse osoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Palkintona on Helsinki-aiheisia kirjoja, joten muistatthan liittää vastaukseen postiosoitteenne mahdollisen palkinnon postittamista varten.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

PÄÄKAUPUNKIMME keskustaan kohosi 1880-luvulla Helsingin VPK:n komea rakennus silloisen Hakkasalmekadun, nykyisen Keskuskadun, varrelle. **Th. Höijerin** suunnitteleman uusrenessanssipalatsin juhlasali oli osa koko maamme historiaa, sillä siellä kokoontui maamme yksikamarinen eduskunta neljän vuoden ajan vuodesta 1907. Kysymyskuva esitti VPK:n rakennusta 1920-luvulla tehdyn julkisivumuutoksen jälkeen. Näyttävä ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä juhlasali säilyi rakennuksen purkamiseen saakka 1960-luvun puoliväliin.

MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Raili Mantila** – onnittelumme! Palkinto on lähetetty voittajalle. Kiitokset kaikille osallistujille!

IN ENGLISH

From meat-cutting to culinary oasis

KUVA: RHINOCEROS

ABANDONED INDUSTRIAL buildings are in the heart of Helsinki's food culture strategy. Teurastamo – Abattoir – has kicked off its new life as a culinary hotspot with an appetizing programme.

Bold letters above the entrance of the Palema restaurant simply spell out RAVINTOLA – RESTAURANT. The doors open at 4 in the morning and lunch service starts at 7, as it has for decades serving local workmen and women.

Today many of the hungry workers come from the adjacent Helsinki Wholesale Market; they used to include slaughterhouse workers until slaughtering ended in 1992 in the adjacent red-brick buildings called Teurastamo.

"Palema speaks of the past with its authenticity," says Vilhelm "Ville" Relander.

Relander is himself one of the local workers. He manages the Helsinki food culture strategy at the Helsinki Wholesale Market, which is a City of Helsinki department.

One of the cornerstones of the food culture strategy is turning the rough old slaughtering and meat-cutting buildings into a concentration of restaurants and other food-related businesses.

Male talk

A PROJECT DESIGNED to turn strangers into friends gives native Finnish and foreign-born men in Helsinki opportunities to meet, to get to know each other, to talk and to learn.

Project worker **Heikki Kerkkänen** says that the groups are the only chance for many immigrants to meet Finnish people. "We give immigrants access to the silent knowledge of Finnish society and the experience of the Finnish male."

Read more:
www.hel.fi/helsinki-info In English

HSY Vinkkejä sinulle

Ympäristöpalveluja pääkaupunkiseudun asukkaille | Miljömedvetna handlingar för en god vardag

HSY:n joulumuistio

- **Joulukinkun paistorasvaa ei saa kaataa viemäriin tai wc-pyttyyn**, koska se voi aiheuttaa pahoja tukkeumia putkistossa. Jähmettyneen rasvan voi viedä biojäteastiaan. Nestemäisen rasvan voi pakata tiiviiseen astiaan, ja laittaa sekajätteen joukkoon. Myöskään ruokajäte ei kuulu pyttyyn.
- Tilan säästämiseksi **litistä pakkauslaatikot** ennen keräysastiaan laittamista.
- **Täytä kierrätyspisteitä maltilla.** Joulun pakkausjätteet voivat odottaa hetken vaikka varastossa, jos kierrätyspisteen astiat ovat täynnä. Joulun aikaan kierrätyspisteitä tyhjennetään normaalia harvemmin.
- **Lahjapaperit** kuuluvat **energia- tai sekajätteeseen**. Ne eivät kelpaa paperin tai kartongin joukkoon, koska ne ovat voimakkaasti päällystettyjä ja sisältävät paljon painovärejä, tarroja ja teippejä.
- **Uudenvuodentinat ovat vaarallista jätettä**, koska ne sisältävät runsaasti lyijyä. Jos et käytä tinoja ensi vuonna uudelleen, vie ne maksutta HSY:n vaarallisten jätteiden konttiin tai Sortti-asemalle.

Fiksu vähentää jätettä joulunakin

Lahjat, koristelut ja juhlapöydän antimet kasvattavat helposti joulunvietäjän ympäristökuormaa. Luontoa voi kuitenkin säästää tunnelmasta ja perinteistä tinkimättä.

Pakettiin voi kääriä turhan tavaran sijaan ekologisemman ja eettisemmän aineettoman lahjan. Esimerkiksi lahjakortti hemmotteluhoitoon tai teatteriin tai lupaus auttaa lumitöissä ilahduttaa varmasti. Taitava kamerankäyttäjä voi pitää valokuvauskurssin ja jauhopeukalo opettaa sämpylätaikinan salat. Aineettomissa lahjoissa vain mielikuvitus on rajana.

Jos haluaa kotiinsa joulupuun, on kesto-kuusi jätemäärän kannalta aitoa kuusta parempi vaihtoehto. Koristeet voi asetella muuallekin, jos joulukuusen hankinta ei tunnu välttämättömältä. Koristeet ja lahjapaperit voi säästää ja käyttää uudelleen.

Tarjoiluja suunnitellessa on hyvä kiinnittää huomiota ruoan kulutukseen ja ympäristövaikutuksiin. Roskiin päätyvä ruoka on rahan tuhlausta ja ympäristön kuormittamista, sillä kaikki ruoan tuotannossa, jalostuksessa ja kulutuksessa syntyneet kustannukset ja ympäristövaikutukset ovat tällöin syntyneet täysin turhaan. Hävikkiä voi ehkäistä ostamalla vain sen minkä syö ja säilyttämällä ostokset oikein. Tähteitä voi hyödyntää esimerkiksi välipäivien ruokailussa.

Stressiä tai syyllisyyttä ei joulunvieton ympäristövaikutuksista tule kuitenkaan potea, sillä kortensa voi kantaa kehoon arkenakin. Pienillä valinnoilla voi vihertää kulutustotumuksiaan ympäri vuoden.

**Teemasivuilla
myös:**

HSY:n
toimipisteet

Vesipostia

Opas
puunpoltoon

Tutustu muihinkin tärppeihin osoitteissa:

hsy.fi/fiksu ja facebook.com/FiksuVahentaaJatetta sekä hsy.fi/lahja

Ympäristötekoja toimivan arjen puolesta

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY huolehtii yli miljoonan asukkaan jäte- ja vesihuollosta sekä tuottaa seudullista tietoa muun muassa ilmanlaadusta, ilmastonmuutoksesta ja asumisesta. HSY:n tavoitteena on toimia ympäristövastuullisena edelläkävijänä yhteistyössä seudun kuntien kanssa.

Ä = Ämmäsuon jätteenkäsittelykeskus Espoossa

Käsittelykeskuksessa on pääkaupunkiseudun ainoa kaatopaikka ja kompostointilaitos, jossa käsitellään eriliskerätty biojäte sekä yksi Euroopan suurimmista kaasuvoimaloista, jossa kaatopaikkakaasu muutetaan energiaksi ja lämmöksi. Siellä on myös Sortti-asema.

Vaarallisten jätteiden kontit

Kodin vaaralliset jätteet voi viedä maksutta HSY:n vaarallisten jätteiden kontteihin, jotka sijaitsevat muun muassa huoltoasemien pihalla. Kontteja pääkaupunkiseudulla on noin 70. Kodin vaarallisia jätteitä ovat mm. voiteluöljyt, akut, paristot, maalit, liuottimet, energiansäätölamput ja loisteputket.

Vaarallisten jätteiden konttien osoitteet:
hsy.fi/kierratyspiste

Kierratyspisteet

HSY:n kierratyspisteissä kerätään lasipurkkeja, paperia, pahvi- ja kartonkipakkauksia kuten maito- ja mehupurkkeja, pienmetallia ja käyttökelpoisia vaatteita. Muuta jätettä kierratyspisteiden astioihin tai niiden läheisyyteen ei saa laittaa. Pääkaupunkiseudulla kierratyspisteitä on 116.

Katso lähin kierratyspiste netistä:
hsy.fi/kierratyspiste

S = Sortti-asemat

HSY:n Sortti-asemat palvelevat asiakkaita arkisin kello 7-21. Niihin voi tuoda kotitalouksien hyötyjätteitä, kuten puuta, paperia, pahvia, kartonkia, sähkölaitteita, lasia ja metallia, puutarhajätteitä, vaarallisia jätteitä ja sekajätteitä henkilöautolla, peräkärryllä, pakettiautolla tai muulla kevyellä kuljetusvälineellä.

HSY:n Sortti-asemat: Betonitie 3, Helsinki, Kivikonlaita 5, Helsinki, Ämmäsuontie 8, Espoo. Lisätietoja: **www.hsy.fi**

A = Vesihuollon asiakaspalvelupiste muutti Itä-Pasilaan

HSY:n vesihuollon Helsingin asiakaspalvelupiste on muuttanut uusiin tiloihin Itä-Pasilaan. Käyntiosoitteita on kaksi: Asemapäällikönkatu 7 sekä Opastinsilta 8.

Palvelupisteestä saa liitoskohtalausunnon, jota tarvitaan rakennusluvan liitteeksi sekä silloin, kun liittyy HSY:n vesihuoltoverkkoon. Asiakaspalvelijat laativat myös liittymissopimuksen, minkä jälkeen voi tilata varsinaisen liitostyön ja kiinteistön vesimittarin.

Kiertävät keräysautot

Keräysautoihin voi tuoda ilmaiseksi kotitalouksien vaarallisia jätteitä, sähkölaitteita, kuten kylmälaitteita, sähköhelloja ja puhelimia sekä metalliromua, kuten polkupyöriä, puulämmitteisiä kiukaita sekä metallipurkkeja. Keräysautot kiertävät pääkaupunkiseudulla ja Kirkkonummella keväisin huhti-toukokuussa.

I = Ilmanlaadun mittausasemat

HSY seuraa pääkaupunkiseudun ilmanlaatua 11:llä mittausasemalla. Tarkista HSY:n verkkosivuilta, onko oman asuinalueesi ilmanlaatu juuri nyt hyvä, tyydyttävä, välttävä, huono vai erittäin huono.

Katso [hsy.fi/ilmanlaatu](https://www.hsy.fi/ilmanlaatu)

Ilmanlaadusta saat myös ajankohtaista tietoa raitiovaunuissa ja metroissa HSL:n näytöiltä. Jos haluat saada ilmanlaatatietoa suoraan puhelimeesi, tilaa tekstiviestipalvelu. Katso lisätietoja: www.ilmanlaatuviesti.fi

VM = Viikinmäen jätevedenpuhdistamo

VK = Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitos

PK = Pitkälkosken vedenpuhdistuslaitos

Vesipostia

Laadukasta vettä helsinkiläisten hanoihin

Helsingissä juodaan laadukasta ja edullista hanavettä. Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitos puhdistaa talousvettä Helsingin pohjoisiin, eteläisiin ja itäisiin kaupunginosiin. Noin 70 prosenttia pääkaupungissa kulutetusta vedestä tulee Vanhastakaupungista. Pitkälkosken vedenpuhdistuslaitokselta johdetaan talousvettä Helsingin läntisten kaupunginosien lisäksi Kauniaisiin, Espooseen ja Vantaalle. Raakavesi molempiin laitoksiin tulee Päijänteestä.

Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksen vanhin yhä käytössä oleva tila on selkeytysallas vuodelta 1928. Pitkälkosken vedenpuhdistuslaitoksen toiminta alkoi vuonna 1959.

Vedenpuhdistuslaitokset uusitaan lähivuosina perusteellisesti, mutta niiden toiminta ei pysähdy saneerauksen ajaksi. Saneerausten myötä laitosten toimintavarmuus paranee ja tuotantokapasiteetti kasvaa. Vanhankaupungin tuotantomäärä lähes kaksinkertaistuu ja Pitkälkosken kasvaa yli kolmanneksella nykyisestä. Kumpikin laitos tuottaa saneerausten jälkeen vettä parhaimmillaan 9000 kuutiota tunnissa. Vanhastakaupungissa tulee valmista vuonna 2015, minkä jälkeen työt alkavat Pitkälkoskella.

Helsinkiläisten jätevedet käsitellään Viikinmäen jätevedenpuhdistamossa. Pohjoismaiden suurimman, pääosin kallion sisään rakennetun puhdistamon kautta kulkee vuosittain sata miljoonaa kuutiometriä jätevettä. Viikinmäelle rakennetaan ensi vuonna uusi puhdistuslinja, koska puhdistamon kuormitus kasvaa sateiden lisääntyessä ilmastonmuutoksen seurauksena ja kaupungin kasvaessa.

Verkostoa rakennetaan ja saneerataan

Helsinkiläisten jalkojen alla, maankamaran uumenissa kiemurtelee yli 3000 kilometrin pituinen vesihuoltoverkosto. Verkosto kasvaa jatkuvasti, kun uusia asuinalueita rakennetaan.

Uutta vesi- ja viemäriverkostoa rakennetaan vuosittain noin 25 kilometriä. Juuri nyt Helsinki kasvaa Jätkäsaarella ja Kalasatamassa, jotka ovat myös HSY:n vesihuoltoa työllistäviä kohteita.

Käynnissä on myös runkojohtohankkeita, joissa rakennetaan päävesijohtoja ja runkoviemäreitä. Iso runkojohtohanke on uuteen Pasila-Tiikka-Käpylä -yhteiskäyttötunneliin rakennettu päävesijohto.

Verkostoa saneerataan vuosittain lähes yhtä paljon kuin rakennetaan uutta. Tulevia, merkittäviä saneerauskohteita ovat eteläisen kantakaupungin viemärit ja Munkkiniemen vesijohdot. Näiden lisäksi verkostoa saneerataan kymmenissä yksittäisissä kohteissa eri puolilla kaupunkia, mikä kannattaa ottaa huomioon matkustusreittiä suunnitellessaan.

Talousvettä kuljettavaa vesijohtoa Helsingissä on yhteensä noin 1200 kilometriä. Jätevesiä helsinkiläisten vessoista vie puhdistamolle 1 100 kilometrin pituinen viemäriputkisto. Hulevedet eli sade- ja sulamisvedet poistuvat lähes tuhannen kilometrin pituiseen viemäriverkostoon.

Ei siis ihme, että lähes joka toinen päivä jossain päin Helsinkiä sattuu putkirikko. Vuosittain putkirikkoja on noin 160, joista suurimmasta osasta selvittää pienellä vesikatolla.

Näin poltat puuta oikeaoppisesti

Puun polttaminen puhtaasti ja mahdollisimman taloudellisesti vaatii paneutumista asiaan. Taitamaton puunpoltto voi heikentää lähiympäristön ilmanlaatua ja vaikuttaa siellä asuvien ihmisten terveyteen. HSY on julkaissut Opas puunpolttoon -esitteen, jota nuohoojat jakavat kaikkiin taloihin pääkaupunkiseudulla lämmityskaudella 2012-2013. Tässä oppaan neuvoja tiivistettynä:

1. Polta mahdollisimman kuivaa puuta. Kuivan puun lämpöarvo on suurempi ja päästöt vähäisempiä kuin kostealla puulla. Kuivan puun tunnistaa siitä, että ne helähtävät toisiaan vasten lyödessä.
2. Käytä ylivuotista puuta. Tuoreessa puussa on vettä noin 50 prosenttia, polttokuivassa puussa alle 20 prosenttia.
3. Älä koskaan polta muovia tai muita roskia, tai maalattua tai kyllästettyä puuta.
4. Varastoi puut ilmastussa ja sateelta suojatussa paikassa, ja tuo ne sisään 1-2 päivää ennen polttamista.
5. Poista tuhkat tulipesästä ja arinan alta. Testaa tulitikkutestillä, vetäkö hormi kunnolla.
6. Lado puut vaakatasoon, irti seinistä. Täytä pesä korkeintaan puolilleen. Käytä ensimmäiseen pesälliseen pieniä ja toiseen isompia puita.
7. Sijoita sytykkeet päällimmäisiksi. Pääsääntöisesti paras tapa sytyttämiseen on päältä sytyttäminen. Sytykkeeksi sopivat parhaiten tuohi ja puutikut.
8. Tarkkaile savun väriä. Mitä vaaleampi, sitä parempi.
9. Sulje pelti vasta, kun hiillos on sammunut.
10. Ole huomaavainen naapureitasi kohtaan. Tarkkaile, kulkeutuuko savu naapurin puolelle. Huomioi tuulen suunta ja vallitseva säätila. Vältä tulisijan käyttöä silloin, kun savu jää leijumaan maan lähelle.
11. Varmista nuohoojalta, että polttotapasi on oikea.

Tutustu koko oppaaseen hsy.fi/seututieto

Testaa, miten sinun kodissasi poltetaan puuta.

Polttopuiden säilytyspaikka on kuiva ja ilmava.
Poltettavat puut ovat kuivia.
Savu vaalenee sytyttämisen jälkeen.
Tuhkat on poistettu tulipesästä ja arinan alta.
Palaminen saa tarpeeksi ilmaa.
Tulipesä ei ole nokinen.
Tulisijassa ei polteta roskia.

Eldar ni ved rätt i ert hem?

Veden förvaras i ett torrt och luftigt utrymme.
Veden som eldas är torr.
Röken blir ljusare när elden brinner.
Rostret har rengjorts från aska.
Elden får tillräckligt med luft.
Eldstaden är inte sotig.
Skräp bränns inte i eldstaden.

Så här eldar du ved rätt

Att elda ved rent och så ekonomiskt som möjligt kräver att man sätter sig in i vad man gör. Okunnigt eldande försämrar luftkvaliteten i näromgivningen och påverkar hälsan hos dem som bor i närheten. HRM har gett ut broschyren Guide om vedeldning som sotare delar ut i alla hus i huvudstadsregionen under uppvärmningssäsongen 2012-2013. Här har vi sammanfattat några av råden i guiden:

1. Elda så torr ved som möjligt. Torr ved har högre värmevärde och lägre utsläpp än fuktig ved. Du känner igen torrt vedträ på att klabbarna klingar när de slås mot varandra.
2. Använd överårig ved. Färsk ved innehåller cirka 50 procent vatten, bränn torr ved mindre än 20 procent.
3. Elda aldrig plast eller annat skräp, målat alternativt impregnerat trä.
4. Förvara veden i ett luftigt utrymme som är skyddat för regn och ta in veden 1-2 dagar för den ska brännas.
5. Rengör rostret och töm askan. Testa med en tändsticka att det är drag i rökkanalen.
6. Lägg vedträna vågrätt. De ska inte ligga mot väggarna. Fyll eldstaden högst till hälften. Elda först små klappar och sedan större klappar när dessa brunnit upp.
7. Lägg tändveden högst upp. I regel är det bäst att tända på toppen. Bästa tändveden är näver och träpinnar.
8. Håll ett öga på färgen på röken. Ju ljusare, desto bättre.
9. Stäng spjället först när glöden har slocknat.
10. Ta hänsyn till dina grannar. Se efter om röken går till grannens sida. Beakta vindriktningen och väderleken. Använd inte eldstaden då röken hänger kvar nära marken.
11. Försäkra dig hos sotaren om att du eldar rätt.

Norsen och Lönkan går samman

DET SVENSKA skolnätet står inför en tämligen stor omorganisering inom några år. I det första skedet sammanslås Ulfåaskolan och Zacharias

Topeliusskolan till en enhet läsåret 2013–2014. Högstadierna Lönkan och Svenska

Normallyceum eller Norsen går samman läsåret 2014–2015 och det nya högstadiet ska verka på Unionsgatan. Samtidigt blir de två gymnasierna i innerstan, Tölö specialiseringsgymnasium och Gymnasiet Svenska normallyceum en gymnasieskola med adress vid Tölötorg. Stadsfullmäktige har godkänt reformen.

Norsens skolor ska inhysa högstadiet från läsåret 2014–2015.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Svenskasidor

Som en stor familj. På ungdomsgården känner alla varandra och umgänget är otvunget. Ungdomsledarna Kaisa och Daniela stortrivs med sina ungdomar.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

UNGDOMSGÅRD

Spel och skoj huller om buller

Som ett eget vardagsrum. Det är stället där unga på Drumsö träffas och umgås under hela långa eftermiddagen.

Alma, Hanna, India, Lina och Louice, Otto, Matias och Viktor och en hel del andra. Det är här de möts, på Smedjeviksvägen mitt på Drumsö. Nästan varje vardagseftermiddag är det full rulle, i de ungas eget vardagsrum, som öppnar strax efter att skolan för dagen är slut

och lagom tills de flesta har någon annan hemma.

"Ungdomsgården är öppen alla vardagseftermiddagar utom tisdagar då vi har stängt. Men alla i årskurs 3–6 är välkomna, och ganska många kommer ofta. I synnerhet på fredagar går det livat

till, kanske för att vi har godisdag och för att fredagar brukar vara ledig dag från fritidssysselsättningar som handboll, musik, ridning eller gymnastik", säger Kaisa Bremer som är teamledare på ungdomsgården.

Hon känner sina ungdomar, och de

henne. Och när Kaisa hojtar spelbyte, är det ingen som protesterar.

"Spelbyte betyder att spelkonsolen eller datorn blir ledig, och att följande står i turen. Var och en får spela en halv timme och man bokar tid när man kommer till ungdomsgården. Det funkar fint, alla inser att alla ska få spela och då kan speltiden inte vara längre.

En torsdagseftermiddag ger femton tjugo unga upphov till lagom myller och buller. På fredagar kommer upp till 60 unga i åldern 9–12 år och då stiger ljudnivån.

"Vi är inget alternativ till organiserad eftermiddagsverksamhet. De unga kommer och går, och vi finns här. Vi hjälper med läxor, fixar med pyssel och spel, och ordnar med mellanmål. Alternativen är hotdog, pizza och nudlar. Enkelt och sådant som alla gillar. Vi har varken resurser eller tid att greja med "hälsosam" kost, men inget hindrar att man har eget mellanmål med", poängterar Kaisa Bremer. En hotdog kostar 70 cent.

Ungdomsgården har alltså inte reda på vem som kommer och när de unga går. Tryggheten ligger i att den helt enkelt finns där, och erbjuder ett bra alternativ då man inte har annat program eller vill vara ensam hemma. Här finns alltid någon kompis, och förstås Kaisa och hennes arbetskamrat Daniela Forsman.

Nytt är att Drumsö ungdomsgård är öppen måndagar och torsdagar kl. 18–21 för högstadieelever. Man behöver inte delta i gemensamma aktiviteter.

"De kommer för att chillar. Men många fler får plats och är välkomna", hälsar Kaisa.

Ø Drumsö ungdomsgård ligger på Smedjeviksvägen 10, tfn 040 334 8087. Ingen avgift men medlemskort förutsätts. Bakom verksamheten står Helsingfors stads ungdomscentral. Svenska ungdomsgårdar finns också i Sandels i Tölö, Rastis i Nordsjö och Muncca i avslutning till högstadiet i Munksnäs.

JULSÅNG

Allsång skapar julstämning

KOM I JULSTÄMNING och få den rätta känslan för jul, genom att sjunga alla våra vackraste och mest älskade julsånger. Församlingarna bjuder på tillfällen, och akustiken i kyrkorna är fin. Petrus församling har de vackraste julsångerna 16.12 kl. 17 i Kottby kyrka och 26.12 kl. 10 i Hagasalen. Matteus består med barnens vackraste julsånger, 15.12 kl. 13 i Matteuskyrkan. Johannes bjuder på julsång för pensionärer och daglediga 11.12 kl.13, de vackraste julsångerna i S:t Jacob 16.12 kl. 16, i Gamla kyrkan 19.12 kl. 19.30, Seniorhuset 20.12 kl.

16 och i Berghälls kyrka 26.12 kl. 18. Tillfälle att sjunga de vackraste julsångerna också på Arbis, 11.12 kl. 18–19.30.

Kören. Så heter keramikfigurerna av konstnären Marie Långmans.

JULKONSERT

”Stilla natt, heliga natt”

JULKONSERTER med två sällsamt skönt sjungande körer, damernas Lyran och herrarnas Akademiska Sångföreningen kröner väntan på julen. Körernas traditionella, gemensamma julkonsserter ges i år 17.12 kl. 19 i Drumsö kyrka och ytterligare två konsserter 21.12 i Johanneskyrkan kl. 18.00 och 20.30. Och så sjunger kören Sällskapet Muntra Musikanter julsånger i Tempelpatsens kyrka 17.12 kl 20.30 samt i Munkshöjdens kyrka 18.12 kl. 18.30.

I KORTHET

TÄND DINA VITA LJUS

Den 13 december flockas hundratals människor på Senatstorget för att uppleva Finlands Lucia skrida ner för Domkyrkans trappa prick kl. 18. I år är det försvarsminister Carl Haglund som har äran att kröna henne en timme tidigare. Familjefesten med Lucia, Arne Alligator och Djungeltrumman brakar den här gången loss i Hanken på Runebergsgatan 10, med start kl. 18.20. Luciamarknaden med julpynt och julmat, nu även ekologisk och närproducerad borsjtjoppa från klostret Pokrova i Kyrkslätt öppnar 16.12 kl. 12 på Centralgatan.

TOMTEN OCH TROLLTRUMMAN

Jultomten och trolltrumman är en finlandssvensk barnfilm som bygger på författaren och tecknaren Mauri Kunnas älskade böcker och med musik av minst lika älskade Säs&Kopp. Filmen är Nordhusets traditionella julfilm och visas 10.12 kl. 10.

SAGAN SOM SLUKAR SAGA

Dockteatern Sagan om Saga som sagan slukade handlar om Saga som bor i höghus på en grå, trist och tyst gård och så träffar hon Ilmari som bor på en likadan gård. Båda har fantasi så det står härliga till. Sagateatern är säsongens sista saftsalong i Luckan 8.12 kl. 13. För 3–6-åringar.

VINTER OCH VÅR MED RIMJAM

Skriva, skapa och leka med ord. Rimjam, som är öppet för alla barnfamiljer, på Richardsgatan bibliotek 13.2 kl. 17.30 med temat Snöänglar och islykter, 13.3 kl. 17.30 kring Marsch pannkaka! Baby-poesi är för de allra yngsta i Nordsjö, och ordverkstäder för lågstadiesbarn på Richardsgatans bibliotek, Tölö bibliotek och Arbis östra. Mer info på www.ordkonst.fi

HÖSTENS SISTA SAGOSTUND

Lagom för att varva ner inför julfirandet bjuder före Tölö bibliotek på årets sista svenskspråkiga sagostund. Det sker 15.12 kl. 18.

SENIORVERKSAMHET

Pigg och kry. Sofia, 90, har lätt för att skratta och håller sig i trim på gym i Gårdsbacka åldringscentral. Pia-Maria Grönqvist hoppas att så många seniorer som möjligt kommer med önskemål om aktiviteter.

Nytt nätverk lystrar till äldre

Hör hit, seniorer i de östra stadsdelarna! Nu finns alla tiders chans att komma med önskemål.

”NU FRÅGAR VI, i stället för att erbjuda en färdig palett”. Så sammanfattar socialarbetare Pia-Maria Grönqvist det nya nätverket SenioRöst, som ger seniorer i de östra stadsdelarna möjlighet att lägga fram åsikter, önskemål och förslag kring verksamheter för folk som fyllt 65.

Det är inte så att de östra stadsdelarna skulle sakna aktiviteter, tvärtom, området sjuder av aktörer med allt från Marthor, församlingen, FRK, pensionärsföreningar, handikappförbund och så stadens egna enheter som kulturcentralen, hälsocentralen, idrottsverket och svensk socialservice. Nu har parterna träffats och utsett en mindre arbetsgrupp som ska planera för framtiden.

”Ingen har egentligen haft koll

på helheten, än mindre koordinerat program. Nu ska det ske, och så ska vi vidareutveckla utbudet utgående från önskemål. Och vilka är inte bäst lämpade att komma med uppslag och idéer, om inte seniorerna”, säger Grönqvist och kallar till träffar i Gårdsbacka åldringscentral, 5.3 kl. 14 och Nordhuset i Nordsjö, 2.4 kl. 14. Den tredje träffen är planerad till mitten av maj i Matteuskyrkan i Östra centrum.

”Vi vill nå såväl de ensamma och isolerade som de som är fullt upptagna med en massa aktiviteter. Tillsammans kan man få mer till stånd, gemenskap och samhörighet gagnar alla. Vi vet att det bor minst ett par tusen svenskspråkiga seniorer i de östra stadsdelarna, och många kräver inte

service och aktiviteter på modersmålet, men ju äldre man blir desto viktigare blir det egna språket”.

Ledorden är delaktighet, respektfullt bemötande, närhet, förebyggande arbete och tidigt stöd, bland annat för att motarbeta känslan av att stå utanför.

Utöver att SenioRöst bokstavligen ska fånga upp seniorröster, blir det både allsång och kaffe med bulle på träffarna.

Grönqvist har initierat SenioRöst, men återgått till sitt ordinarie arbete som socialarbetare på Gårdsbacka åldringscentral. Hon deltar dock i arbetsgruppens möten men det är Sami Vanhatupa som nu koordinerar den svenska servicen. Man når honom på 09 310 44109.

Den sista i sitt slag

APOTEKET SVANEN hör till en liten exklusiv skara objekt i Helsingfors som är kulturmärkta i lag, i gott sällskap av Finlandiahuset, Stadion, Kulturhuset och Fazers kafé. Titta in på apoteket i hörnet av Lappviksgatan och Eriksgatan, jugendmiljön är exakt hundra år gammal och unik. Den sista fredagen varje månad, kl. 16–18, bjuder provisor Bengt Mattila på guidad tur i apoteket, inklusive apoteksmuseet i källaren. Man kan också beställa besök, för att försäkra sig om att få apotekshistoria och apo-

tekskuriosa på svenska. Svanen är det sista i sitt slag, med ursprunglig intakt interiör.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Historisk julkalender

OM TOMTAR, julkappar, julgranar, julblommor och andra traditioner som hänför sig till julfrande i Helsingfors, berättar stadsmuseets föredömligt tvåspråkiga julkalender. Bakom varje lucka finns en bild på något som handlar om julen och bakom kalendern finns en kortkort historia kring fenomenet. Julkalenderns motiv är en av stans äldsta gator, Sofiegatan. Kalendern kostar 6 euro och finns att få i museibutiken på Sofiegatan och på stadsmuseets andra enheter samt Akademiska bokhandeln.

STADSMUSEET

Socialverket och hälsovårdscentralen går samman vid årsskiftet. För den svenska servicen betyder det en del omställningar.

TECKNING: ANSSI KERÄNEN

SOCIAL SERVICE OCH HÄLSOVÅRD

Nytt stort verk betyder nya adresser

DET ÄR TVÅ ämbetsverk som har direkt anknytning till en stor del av helsingforsarnas vardag som blir en enhet efter nyåret. Man förenar socialverket och hälsovårdscentralen till social- och hälsovårdsverket och syftet är att effektivisera verksamheten och spara på kostnader. Därmed fungerar hela 15 000 anställda under ett tak.

Inom den svenska socialservicen betyder ny praxis omställningar, och bland annat upphör enheten på Tavastvägen. I stället ska verksamheten utgå från tre svenska team som samverkar med motsvarande service på finska.

"Det svenska familjecentret, teamet för tidigt stöd och familjeråd-

givningen förankras på Broholmsgatan 16. Det andra teamet förläggs till Malmgatan 3 där den svenska äldreomsorgen har sitt säte. Och det tredje svenska teamet med ansvar för barnskyddet och service för handikappade och utvecklingsstörda finns på Visbygränden 2 i Östra centrum", säger chefen för svensk socialservice, Ulla Liljelund.

Därtill finns svenskspråkig service på ämbetshuset i Berghäll, där ärenden kring utkomststödet handhas. Och så finns planer, som ännu inte fastställts, att öppna några "svenska" rum i centrum, bland annat utgående från att de som bor i de södra eller västra stadsdelarna inte ska behöva åka till Östra centrum i till exempel handikappärenden.

De svenskspråkiga hälsovårdstjänsterna fungerar efter årsskiftet i princip som förr och de svenska teamen fortsätter på hälsostationerna i Femkanten, Kvarnbäcken och Munksnäs.

Svenska team inom psykiatri finns vid Stengårds sjukhus, Aurorasjukhuset och Sockenbacka hälsostation. Hemsjukvården upprätthåller tre svenska vårdteam i det södra distriktet och i skolorna finns som tidigare tillgång till både svenskspråkiga läkare och hälsovårdare.

På stadssjukhuset, som omfattar bland annat Dals, Haartmanska, Heronäs och Malms sjukhus, fortsätter praxis om att i mån av möjlighet hänvisa svenskspråkiga patienter till personal som behärskar svenska.

Nytt är att man tar i bruk ett centraliserat gemensamt telefonnummer för tidsbeställning och rådgivning. På tfn 09 310 55530, kl. 8–15, svarar hälsovårdare på frågor, också på svenska, och så kan man beställa tid till mödra/barnarådgivningen.

Info om socialservicen på 09 3104 4000, vardagar kl. 8–16 och om hälso- och sjukvård dygnet runt, 09 10023. Från årets början finns även www.hel.fi/sote/sv.

I KORTHET

SIJUNG STJÄRNORNA I JULMÖRKER

De skönaste, mest lysande och stämningsfulla finlandssvenska jul- och vinterdikterna framförs av Thomas Lundin och Hedvig Långbacka i Luckan 3.12 kl. 13–14. På programmet glimmar och glittrar både klassiker och nystida texter.

SE PÅ STJÄRNORNA

Om stjärnor, men ur en annan synvinkel än ovannämnda sång och dikt, berättar forskardoktorn Thomas Hackman som gästas Arbis bibliotek den 29.1 2013 kl. 18.05. Temat är stjärnor – förutsättningen för liv i universum.

ELEVER OCH LÄRARE GER

VINTERKONSERT

Musikeleverna vid Arbis olika musikkurser ger tillsammans med lärarna en vinterkonsert som avslutning på terminen. Vinterstämming i festsalen 8.12 kl. 13. I biljettpriset, 6,70/5 euro, ingår laxsmörgås och dryck.

VAD GÖR ÄLDRE RÅDET?

Om äldre rådets uppgifter och om lagen om äldreomsorger berättar man på Luckans Rådtorg den 4.12 kl. 13–14. På plats Marianne Lindberg, Majlis Kvist och Jan Holmberg som också berättar om Svenska pensionärsförbundets föreningar. Förhandsanmälan, info@luckan.fi eller tfn 0207-738400

OLSON OM SIN SENASTE FILM

Regissören Claes Olsson berättar om konsten att göra historisk film, och visar snuttar ur sin senaste, *Slaget vid Näsilinna 1918*. I biblioteket på Arbis 10.1 2013 kl. 18.05. Den 22.1 gästas författaren Susanna Alakoski biblioteket för författaresamtal med start kl. 18.05.

OLJEBARONEN EKLUNDH

Skådespelaren Riko Eklundh skildrar sin farfarsfar oljebaronen, ingenjören Gustaf Eklundh och hans liv och leverne i finsk-svenska Baku och S:t Petersburg åren innan revolutionen. Arbis 15.1 kl. 18.05.

HELSINKI-INFON kannen kuvittaja on Helsingissä ja New Yorkissa toimiva designtoimisto **Kokoro & Moi**.

"Helsingissä on viime vuosina lähtenyt liikkeelle monia uudenlaista suuntaa viitoittavia hankkeita. Kulttuurisauna, Unbuilt Helsinki, Made in Kallio ja Ravintolapäivä limittyvät kaupungin omien hankkeiden kanssa kirjavaksi tekojen ja tilojen verkostoksi. Kaupunki aukeaa ja kaupunkilaiset ottavat tulevaisuutta uusin tavoin haltuun. Go Helsinki", valottaa Kokoro & Moin väki kannen ideoinnin taustaa.

up
with
teurastamo

PHOTO — ARI AALTO

Juhliva kaupunki

HELSINKI ON tänä vuonna juhlinut pääkaupunkiu-
tensa 200-vuotista taivalta ja samalla niittänyt kansainvälistä mainetta maailman designpääkaupunkina. Tapahtumia riittää vuoden jokaiselle päivälle. Eräs loppuvuoden huipentumista on taivaalle sytyvä sininen lasersäde, joka 10. joulukuuta yhdistää historiallisen Unioninakselin ääripäät.

Designvuodesta kerrotaan lisää tässä lehdessä sivuilla 8–11 ja joulukuun tapahtumista sivuilla 17–19.

Right